

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

19. srpna 2019

ROČNÍK XIII • ČÍSLO 7

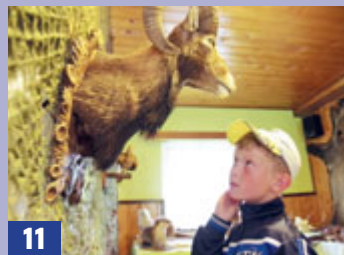
3

Generální rekonstrukce Gimnazjum

9

Důležité o bioodpadech

11

Stav zvěře na Těšínsku

21

Vicemistryně ČR v šachu

Prázdniny
s městem
jsme si užili,
teď hurá do školy!

*Začátek je tou nejdůležitější
součástí každé práce,
řekl kdysi filozof Platon.
Všem dětem, studentům
a jejich rodičům tímto
přejeme šťastný vstup
do nového školního roku.
Hodně vnímavých žáků,
radosti, úspěchů
a dobré nálady přejeme všem
pedagogickým pracovníkům.*

Vedení města Český Těšín

Velitelé záchranných složek převzali do užívání budovu IVC

V červnu proběhlo slavnostní otevření moderního zázemí pro záchranné složky. Je to první integrované výjezdové centrum na Karvinsku a dvanácté v kraji. Pod jednou střechou zde pracují krajští profesionální hasiči, policisté a strážníci.

„V Českém Těšíně vznikl opěrný bod, díky kterému budou mít zásahy zase o něco vyšší úroveň, a díky kterému se budou moci cítit bezpečněji občané města,“ uvedl při otevření hejtmán Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák a dodal, že společné sídlo je i provozně úspornější a je dobře napojené na dopravní a technickou infrastrukturu.

Vzorovou investiční akci si nenechali ujít nejvyšší velitelé záchranných složek, přijel například i generálmajor Drahoš Ryba, generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky.

„Koncept IVC, který je realizován v kraji, je ojedinělý svým rozsahem. Představuje vyšší úroveň spolupráce mezi složkami záchranného systému a v Českém Těšíně bude svým zázemím sloužit nejenom HZS MSK, ale i dobrovolným hasičským jednotkám v rámci hasebního obvodu, zejména ve využití venkovního cvičiště,“ řekl ředitel HZS Moravskoslezského kraje Vladimír Vlček.

Starostka Gabriela Hřebačková připomněla,

že o moderní zázemí pro policii, hasiče a strážníky ona i její předchůdci usilovali dlouhá léta. „Přes četné politické deklarace se projekt podařilo uvést do života až s příchodem nové koalice do vedení kraje. Chtěla bych tímto vyjádřit poděkování za všechny složky záchranného systému, které slouží nejen našim občanům, ale i širokému okolí,“ řekla.

Při záchrane v krizových situacích, kdy jde o život či zdraví, mohou hrát vteřiny zásadní roli. „Integrace jednotlivých služeb přispěje k lepší dostupnosti a zefektivnění činnosti. Nicméně nové prostory znamenají rovněž přívětivější místo pro veřejnost. V budově je situována i výslechová místnost, uzpůsobená výslechům zvláště zranitelných obětí. Na potřeby trestní praxe pak bylo pamatováno zřízením rekogniční místnosti či dalších prostor, vybudovaných v souladu s aktuálními nároky,“ sdělil ředitel moravskoslezské policie Tomáš Kužel.

V areálu IVC se nacházejí tři budovy, v přízemí každé z nich je zázemí pro techniku, v budově hasičů jsou navíc technologická zařízení, myčka automobilů, dieselaagregát, náhradní elektrické zdroje a kompresorovna. Areál má venkovní sportoviště a tělocvičnu a posilovnu. Bylo pamatováno i na místo pro působení krizového štábu města.

Ve městě probíhají rozsáhlé opravy škol i mateřinek

V Českém Těšíně probíhají rozsáhlé rekonstrukce školských zařízení. Město letos vloží do zlepšení stavu budov škol i školek rekordních téměř 22 milionů korun. Díky tomu se zvýší komfort žáků i učitelů, ale i úspory.

„Již několik let realizujeme po etapách zateplování a zvyšování tepelného komfortu především v těch školních budovách, které byly postaveny z panelů, což má vést také k úsporám na temperování těchto zařízení. Většina z těchto pavilonů je již zateplená a má nová okna,“ popisuje starostka města Gabriela Hřebačková.

Největší investicí je momentálně další etapa oprav v budově MŠ Moskevská, která sídlí v bývalé a památkově cenné vile stavitele Ludvíka Kametze. Výměna oken a zateplení v části objektu, která doposud neprošla rekonstrukcí, přijde město celkem na více než 5 mil. korun. Staví zde nastoupí příští týden.

Školní jídelna ZŠ Ostravská na ul. Zelená se také dočká výměny oken a nových toalet za téměř tři miliony korun, v plánu je i výměna páteřních rozvodů vody v Masarykově ZŠ v ul. Komenského za půldruhého milionu a výměna oken v MŠ Akátová za částku přesahující milion korun. Rozpočet počítá i s opravou zavěšení světel v tělocvičně ZŠ Masarykovy sady, se sanací a odvodněním budovy MŠ v ul. Hrabinská, protipožárními úpravami v MŠ v ulici Hornická a dalšími plánovanými opravami.

Ze zmíněné částky 22 milionů korun je téměř 8 milionů korun určeno na běžnou údržbu, obměny zařízení v našich pěti základních školách, v mateřinkách nebo školních jídelnách. Jedná se především o rekonstrukce sociálních zařízení, malování tříd, chodeb a šaten,

výměny osvětlení nebo pochůzích ploch. Je zde zahrnuta i oprava střechy, trafostanice a podobně.

Příspěvková organizace ZŠ Havlíčkova získala na tyto výdaje z rozpočtu města téměř 1 mil. korun, ZŠ Hrabina 1,15 mil., v Masarykově ZŠ bude proinvestováno 1,36 mil., v budovách ZŠ Pod Zvonem 2,31 mil. v ZŠ Kontešinec 2,17 mil. korun.

V rámci plánovaných investic budou také dovybaveny moderním zařízením některé školní kuchyně.

Starostka Gabriela Hřebačková také připomněla, že ve městě již čtvrtým rokem funguje energeticky úsporný projekt, který díky modernizaci garantuje úsporu nákladů na energie a vodu, a to celkem v 20 budovách v majetku města.

„Staré radiátorové kohouty jsme vyměnili za termostatické ventily, energeticky náročné žárovky a zářivky za LED svítidla. Na sedmi místech jsme modernizovali kotelny, zateplili stropy nejvyšších podlaží. K vodovodním bateriím přibýly úsporné perlátory a na WC lze nyní splachovat i menším množstvím vody. Nejrozsáhlejší úpravy pak proběhly v učebně plavání. Teplá voda se už připravuje přímo na místě, odpadají tak ztráty při dodávce vody ze vzdálené kotelny. Instalovali jsme UV lampu, která zajišťuje vysokou hygienickou kvalitu koupání a snižuje množství odpadní vody. Díky těmto úsporným opatřením jsme ušetřili jen za poslední rok 4,4 mil. korun na médiích,“ doplnila starostka.

Výstavba IVC stála 180 milionů korun. „Převážnou většinu financoval částkou 115 milionů korun Moravskoslezský kraj, 50 milionů se podílelo i Ministerstvo vnitra ČR, přispěli jsme také my částkou 15 milionů korun. Samozřejmě důležitou investicí

bylo ultramoderní vybavení v ceně 14 milionů korun v režii Moravskoslezského kraje, které nemá v celém okrese obdoby,“ uvedl krajský radní a místostarosta města Vít Slovák.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ (DH)

Žukovští hasiči převzali nový požární zásahový automobil

Všechny jednotky sborů dobrovolných hasičů na území města Český Těšín mají k dispozici nové dopravní automobily. Poslední z nich, JSDH Český Těšín – Horní Žukov, který dosud používal starou avii, převzal moderní lehký zásahový požární automobil na podvozku Renault Master.

„Tímto jsme dokončili obměnu vozového parku pěti jednotek SDH, které na území města máme. Nový požární automobil bude členy JSDH Český Těšín – Horní Žukov využíván kromě zásahů u požárů, záchranných a technických akcí při větrných smrštích, povodních, námrazách či likvidaci bodavého hmyzu, ale také ke zdokonalování fyzické přípravy jednotky, mimo jiné formou požárního sportu,“ uvedla starostka města Gabriela Hřebacková s tím, že toto byla poslední AVIE u JSDH v Českém Těšíně, všechna stará vozidla jsou tímto nahrazena novými dopravními automobily.

Náklady na pořízení vozidla podle potřeb sboru a požadované technické specifikace činí 1 645 600 korun. Městu se podařilo získat individuální investiční dotaci Moravskoslezského kraje ve výši 450 000 korun.

V roce 2013 získala nově auto jednotka SDH Český Těšín – Mosty v roce následujícím přišla řada na Stanislavice. Hned v roce 2015 JSDH získal nové auto sbor Český Těšín – Město (zápůjčka kraje). V roce 2017 převzali nový dopravní prostředek hasiči z Místřovic.

Ale to není vše. Zatímco v některých obcích musejí dobrovolníci přebírat vyřazenou výstroj profesionálů, město Český Těšín programově realizuje systematický nákup a obměnu věcných prostředků požární ochrany, moderních přileb, zásahových obleků, obuvi, rukavic, staničních obleků pro jednotky PS II atd. „Od roku 2016 jsme pořídili pro naše dobrovolné hasiče vybavení v hodnotě dosahující 1,3 milionu korun,“ uvedl místostarosta a krajský radní Vít Slováček s tím, že jednotky SDH všech kategorií jsou důležitou součástí záchranného systému, ale v okrajových částech města také středem dění. Dobrovolní hasiči nejen pomáhají, ale také organizují pro své spoluobčany řadu

Kompletní vedení města – jak se již stalo tradicí – předalo nový vůz veliteli SDH Horní Žukov na ploše náměstí.
FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

akcí, věnují se dětem a mládeži v rámci požárního sportu.

Kromě běžných výdajů na provoz JSDH (osobní výdaje, energie, běžná údržba budov a vozového parku, školení, revize atd.) financovalo město v poslední době rozsáhlé opravy hasičských zbrojnic v celkové hodnotě přes dva miliony korun.

Opravou střechy a komínů a také odvodněním základů a výměnou oken prošla zbrojnice v Místřovicích, ve Stanislavicích a Mostech mají rekonstruo-

vané vytápění a také nová okna a garážová vrata. Stanislavičtí získali nové sociální zázemí. Hasičská základna v Masarykových sadech, která i po stěhování profesionálů nadále slouží dobrovolným hasičům, má nová okna. Budova zbrojnice v Horním Žukově má zajištěnou statiku.

Většina z těchto investic snížila energetickou náročnost budov a navazuje na rok 2015, kdy město poskytlo prostředky na zřízení plynového vytápění v těchto budovách.
(DH)

Kraj zachrání budovu Gimnazjum, která je ve špatném stavu

Přesně ke 110. výročí od založení jediné polskojazyčné střední školy v republice a 70. výročí jeho samostatné existence v Českém Těšíně provede Moravskoslezský kraj rozsáhlou rekonstrukci sídla Gimnazjum im. Julia Słowackého. Zřizovatel zjistil, že některé konstrukce školní budovy jsou ve špatném technickém stavu a je nutné je co nejdříve opravit.

„Rekonstrukci nemůžeme dál odkládat vzhledem ke stavebně-technickému stavu konstrukcí, současně ekonomicky velmi neúspěšnému provozu gymnázia a požadavkům aktuální legislativy. Jde především o stavební úpravy vedoucí ke splnění veškerých požadavků požární bezpečnosti a odstranění některých konstrukcí. Preventivně zesílíme statiku nosných částí budovy, gymnázium bude mít i nová okna a střechu, budova bude zateplená,“ uvedl náměstek hejtmána pro majetek, finance a investice Jaroslav Kania s tím, že stavební práce začnou na podzim. „Uděláme vše pro to, aby stavba co možná nejméně narušovala vyučování, komfort žáků, učitelů a dalších zaměstnanců. Stavební práce budou probíhat postupně, podle technologických a provozních možností,“ řekl Kania. Dodal, že cena prvních dvou etap stavby je 31 milionů korun s DPH. Práce jsou naplánovány na 18 měsíců.

Protože jde o stavbu umístěnou přímo v historickém středu města s úzkým vjez-

Historie školy

První polské reálné gymnázium v české části Těšínska zahájilo vyučování v Orlové v lokalitě Obroki v roce 1909. V Českém Těšíně pak vznikly v roce 1938 samostatné polské třídy na českém gymnáziu. V roce 1949 ministerstvo školství ustanovilo samostatné reálné gymnázium v Českém Těšíně.

Budova česotěšínského Gimnazjum, která navazuje jako přístavba na základní školu s polským jazykem vyučovacím, je z období 1991–94. Ministerstvo školství přišlo na tehdejších 42 milionů korun, realizace se potýkala s problémy a protáhla se o rok.

dem do dvora, zástupci kraje vedli aktivní jednání s městem, řediteli škol a zhotovitelem tak, aby rekonstrukce co nejméně zasáhla do chodu škol a umožnila i fungování školní kuchyně. Podle zástupce Beskydské stavební, jejíž nabídku na rekonstrukci budovy kraj vyhodnotil jako nejlepší, stavitelé udělají vše pro hladký průběh stavby i co nejméně rušené vyučování.

„Zhotovitel vyšel vstříc školám a umožní vjezd a zásobování škol přes staveniště vždy v ranních hodinách, pak se ve dvoře bude pohybovat těžká technika. Harmonogram je navržen tak, aby úplná uzávěra

Vizualizace budovy po rekonstrukci: MSK KRAJ.

průjezdu do dvora byla v době příštích letních prázdnin, kdy se neučí a nevaří obědy,“ doplnil náměstek hejtmána Kania.

Realizátor stavby – Beskydská stavební

Na trhu od roku 1992, s výstavbou a rekonstrukcí školských a sportovních zařízení má rozsáhlé zkušenosti. Například pro město Třinec rekonstruovala tělocvičnu ZŠ Koperníkova. Pro město Karviná v květnu dokončila projekt dostavby a modernizace školy ZŠ Dělnická, pro Šenov postavila za rekordního půl roku sportovní halu. Pro obec Hostašovice ji právě staví. V Novém Jičíně provádí rekonstrukci a dostavu multifunkční haly ABC, pro obec Těškovice právě modernizuje školu. Má stovku špičkových pracovníků a k dispozici rozsáhlou techniku.

Ocenění pro nejlepší žáky

Závěr školního roku je v našem městě nejenom ve znamení uzavírání klasifikace, výletů a loučení na dva měsíce prázdnin. V červnu se již tradičně schází vedení města s řediteli všech základních a středních škol, aby ocenilo nejlepší žáky. Letos jich bylo o něco více – 23 – protože zde máme i novou AGEL Střední zdravotnickou školu a Vyšší odbornou školu zdravotnickou. **FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ (RED)**

Jak dál s podchodem pod nádražím?

FOTO | KARÍNA BENATZKÁ

Město testuje, jak lépe vyčistit podchod a udržet jej v odpovídajícím stavu. Na drážní společnost se v červenci obrátilo s výzvou na zajištění pravidelného čištění prostřední části podchodu a udržování odtokových kanálků tak, aby nebyly zacpané a voda mohla být z podzemní části odváděna. Cestující si dlouhodobě stěžují na nevhodný stav nástupišť a přístupových schodů na perony.

Proběhlo pokusné čištění městské části tlakovou vodou, také vodou horkou nebo s použitím nových chemických prostředků s následným čištěním strojem s kartáčem.

Aktuálně je v jednání také plánovaný nátěr stěn u Billy s úpravou anti-graffiti. Velkým problémem, které se snaží město vyřešit, je nejnovější část podchodu u pošty, kde dochází k zatékání do nebytových prostor a obklady ze stěn podchodu začínají pravidelně a v různých místech odpadávat. Udržení pořádku ve veřejném prostoru je také věcí každého z nás. Prosíme proto občany, aby především živýkačky, které jdou velmi těžko odstranit a působí nevzhledně, nedopalky, které ucpávají kanály a také veškeré další odpady odkládali do odpadkových košů.

V čistém prostředí se lépe žije. **Čisté ulice a veřejná prostranství jsou pro každého z nás důležité**, a proto se snažme přispět k udržení pořádku tím, že odpady odneseme do nejbližšího koše nebo kontejneru. **(RED)**

Fotosoutěž Autobusy MHD Český Těšín 2019

Město Český Těšín vyhlašuje fotosoutěž určenou zejména mladým lidem. Pravidla soutěže a přihlášky jsou od 15. 8. 2019 do 29. 2. 2020 na webových stránkách města. Soutěží se ve dvou kategoriích. Do finále postoupí z každé kategorie deset snímků. Na dubnové vernisáži výstavy budou vyhlášeni vítězové. **(EW)**

Kraj ocenil nejlepší cukráře

Uprostřed zleva: Klára Wacławková (2. ročník) a Zuzana Sližová (3. ročník) s ředitelkou školy Vandy Palovské, učitelkou odborného výcviku cukrářů Annou Čunderlovou a náměstkem hejtmana Stanislavem Folwarczym.

Nejtalentovanější uční oboru cukrář z celého kraje získali za své skvělé výsledky a zodpovědný přístup ocenění. Mezi nimi byly i Zuzana Sližová a Klára Wacławková z Albrechtovy střední školy v Českém Těšíně. Ceny jim předali hejtmán Ivo Vondrák a jeho náměstek pro školství Stanislav Folwarczyn.

„Věřím, že tato ocenění budou pro budoucí cukráře ohodnocením, ale i motivací, aby nepolevili. Aby si zachovali svůj zodpovědný přístup ke vzdělávání, skvělý prospěch v praktickém i teoretickém vyučování a také svou kreativitu,“ vyjmenoval náměstek Folwarczyn hlavní důvody, proč uční ocenění získali. Svou roli hrála také úspěšná reprezentace škol v různých regionálních i národních soutěžích a propagace cukrářství. Nadějní mladí cukráři dostali kromě diplomu a dárkové tašky také finanční ohodnocení od společnosti Marlenka. Ředitelka školy

Zuzana Sližová také letos získala ocenění od vedení našeho města pro nejlepší učně a studenty. Na snímku první zleva se starostkou města Gabrielou Hřebačkovou a místostarostou Tomášem Pavelkem.

Vanda Palovská zdůraznila, že pro školu i učně jsou tou nejlepší odměnou možnosti účastnit se odborných kurzů pod vedením špičkových lektorů. Významná je i prestižní soutěž Marlenka Cup.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI (RED)

Lávky v parku Adama Sikory

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vážení občané, uživatelé parku Adama Sikory, často se v „Dotazech občanů“ na nás obracíte ohledně dřevěných mostků na umělé ostrůvky uprostřed vodní nádrže, které jsou od podzimu 2018 uzavřeny. Na základě pravidelných prohlídek bylo zjištěno silné napadení dřevokaznou houbou obou lávek. Bylo doporučeno okamžité uzavření. Hledali jsme nevhodnější řešení

i ve spolupráci se stavební fakultou VŠB. I odtud zaznělo, že mostní konstrukce jsou již tak silně napadeny houbou – že je nutné jejich odstranění a instalace nových. Nejedná se o malou investici, a proto se tato položka objeví až v návrhu rozpočtu na rok 2020. Věřím, že se vše vydaří a my se na těchto lávkách budeme opět procházet. **Tomáš Pavelka, místostarosta**

Město získalo evropskou cenu za strategii

Patnáct let přítomnosti České a Polské republiky v Evropské unii bylo příležitostí k uspořádání mezinárodní konference hodnotící nejlepší projekty, které v Euroregionu Těšínské Slezsko podpořily evropské dotace. Prestižní cena připadla našemu městu. Odborná komise hodnotila stovky projektů, které byly realizovány ve třech programovacích obdobích v kategorii města, obce, kulturní organizace a ostatní. Město Český Těšín získalo cenu za nejlepší strategický projekt Těš se Těšínem. ZAHRADE DVOU BŘEHŮ. Ocenění získalo i KaSS Střelnice za přeshraniční kulturní projekty.

Kritériem hodnocení nejsou jen peníze

„Hlavním kritériem nebylo množství proinvestovaných prostředků, ale použitá strategie. To znamená vize, příprava projektu, jeho realizace, přínos regionu a inspirativnost. To vše nejlépe vyjadřuje projekt Těš se Těšínem. Zahrada dvou břehů, který oba Těšíny připravovaly realizovaly po dobu více než 10 let a který v několika etapách proměnil celý střed města v zajímavý prostor pro denní život a oddych,“ uvedla Gražyna Grygová z Euroregionu Těšínské Slezsko. Doplnila, že Euroregion Těšínské Slezsko za dvacet let finančně podpořil více než 650 mikroprojektů ve výši cca 7 milionů euro.

Cenu pro město přebíral místostarosta města Vít Slováček, který stal u zrodu zmí-

něného projektu. „Na začátku bylo velké nadšení a přesvědčení, že společným úsilím a s pomocí evropských fondů dovedeme proměnit příhraniční plochy na společné relaxační místo, kde použijeme synergický efekt. Inspirovali jsme se na německo-francouzském pomezí. Efekt dokonce předčil naše očekávání a jeho úspěch byl pobídkou pro přípravu dalších společných akcí,“ uvedl Vít Slováček.

Z malé touhy po změně rozsáhlé projekty

Doposud bylo v rámci Zahrady dvou břehů uvedeno do života několik rozsáhlých projektů. Jejich cílem bylo přestavět staré, na

Zleva Vít Slováček přebírá cenu za českou stranu a za polskou stranu Włodzimierz Cybulski. FOTO / ARCHÍV

hranici životnosti parky na moderní veřejné prostranství, kterou na jedné straně zůstane zelenými plícemi středu města, na druhé budou místem aktivního odpočinku a setkávání.

Masarykovy sady se díky projektu **Revitalpark2010** z tmavého pochmurného místa, kde dílo zkázy dokončila vichřice, staly moderními vzdušnými sady s hřištěm pro děti a fontánou.

Akce **SportPark – Sportovní sady** proměnila zanedbaný park Adama Sikory. Následně **SportMost – Sportovní lávka** propojila tato území přemostěním okrajových částí měst.

Další etapa **Zahrada dvou břehů 2013–2015** propojila pěšími a cyklistickými trasami přes území mezi mosty Svobody a Družby. Trasy obohatily nové dětské koutky doplněné o prvky pro cvičení a atypické oplocení z živého vrbového proutí, dále malé fotbalové hřiště a oplocený výběh pro venčení psů. Občané získali k odpočinku 45 laviček a atypické kruhové posezení na novém dětském hřišti. Nové je i osvětlení, stojany pro kola a odpadkové koše. Na silnici lemující zelenou část nábřeží vznikly čtyři nové retardéry pro zklidnění dopravy a také nová parkovací místa.

Poslední etapa **OpenAir Muzeum**, která proměnila další úsek nábřeží, bude dokončena letos. Součástí projektu byla také výstavba Čítárny a kavárny Avion a rekonstrukce obou hraničních mostů.

O další spolupráci Těšíňů

Během července proběhlo jednání starostek obou Těšíňů, Gabriely Hřebáčkové a Gabriely Staszkiwicz, projektových manažerů a zástupců Euroregionu Těšínské Slezsko o budoucí spolupráci obou měst, vizích, projektech a možnosti získat evropské dotace.

„Zdůrazňujeme, že nám na srdci leží především projekty prospěšné pro naše občany a také, které sebou přinesou synergickou hodnotu,“ uvedla starostka Gabriela Hřebáčková.

Připomeňme, že ve městě se zrealizovala z prostředků na přeshraniční spolupráci, posilování dopravní dostupnosti a dalších kapitol řada projektů. Největším z nich je Zahrada dvou břehů, která proměnila celé nábřeží kolem Olzy, umožnila revitalizovat parky, vybudovat cyklostezky, dětská hřiště, fontánu v parku, obnovit zeleň i postavit Sportovní most, stejně jako vrátit na své místo kavárnu Avion. (RED)

Malé projekty přinášejí velké efekty

Euroregion Těšínské Slezsko sdružuje jen na české straně 43 měst a obcí a patří k nejmenším na česko-polské hranici a stejně tak v celé unii. Přesto patří k nejefektivnějším a je oceňován za „malé projekty přinášející velké efekty“. (RED)

Dobří andělé podporují rodiny s vážným onemocněním

DOBŘÍ ANDĚL

Když rodinu zasáhne vážné onemocnění – ať už rodiče nebo dítěte – dopadne jeho tíha na každého z členů. Dobří andělé dlouhodobě podporují rodiny s dětmi, ve kterých se objevila rakovina nebo jiné vážné onemocnění. Pravidelnými finančními příspěvky jim pomáhají překlenout těžké životní období.

„Kromě výdajů spojených s léčbou se rodiny snaží z příspěvků zmírnit dopad vážného onemocnění také na sourozence. I když peníze nikdy nevynahradí čas rodiče věnovaný dítěti, nemusí se například vzdát oblíbeného kroužku nebo mohou vyrazit s kamarády v létě na tábor či školní výlet,“ vysvětluje Šárka Procházková, ředitelka nadace Dobří andělé, jejímž prostřednictvím dárčí – Dobří andělé – podporují tisíce rodin po celé republice.

Pravidelnost pomoci

Za necelých osm let podpořili Dobří andělé na Karvinsku desítky dětí. Počet nových žádostí o pomoc ale stále roste. „Kromě rodin, v nichž se rodič nebo dítě potýká s onkologickým onemocněním, podporujeme každý měsíc také rodiny s dětmi

Nemocný Radovan s maminkou a sestrou.

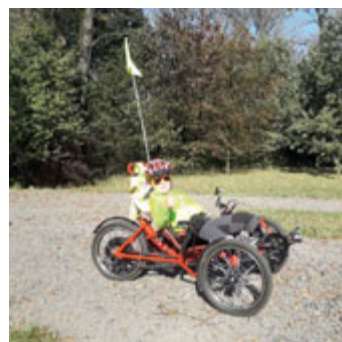
s nejrůznějšími vážnými onemocněními či kombinovanými postiženími. Pomoc je v těchto případech dlouhodobá. Pro rodiče představuje podpora pomoc nejen finanční, ale také psychickou – mají pocit, že na to nejsou sami, jsou klidnější a mohou se tak více věnovat tomu, co je důležité,“ doplňuje Procházková.

Každý dárce, který by chtěl rodiny podpořit, si může zvolit výši částky i frekvenci zaslání pomoci. Navíc má možnost si přečíst příběh konkrétní rodiny. Stačí si na stránkách nadace vytvořit registraci

a zaslat první příspěvek. Ve svém Andělském účtu pak každý dárce vidí informace o rodině.

Pomoc míří také do Českého Těšína

Pravidelné příspěvky se rozdělují mezi šest rodin z našeho města. Jednou z nich je rodina desetiletého Radovana, který se potýká se svalovou dystrofií Duchenne. Jedná se o genetické onemocnění s progresivním průběhem. V důsledku chybějícího enzymu dystrofinu postupně dochází k ochabování svalstva nejprve na nohou, později na rukou, nemoc bohužel postihuje také dýchací svaly

Desetiletý česko-těšínský kluk se může díky podpoře Dobrých andělů těšit z elektrické trojkolky.

a srdeční svalovinu. „Když onemocní dítě, je to pro rodiče velmi těžké. Duchennova svalová dystrofie je nemoc, která se prozatím nedá vyléčit, léčba je pouze symptomatická. Vidíme, jak se stav syna postupně zhoršuje a my proti tomu nemůžeme nic dělat. Radovánkovi je stále slabší, venku se již pohybuje na invalidním vozíku a do schodů ho nosíme. Jsme ve fázi, kdy zvažujeme pořídit synovi elektrický vozík, aby byl samostatnější. Postupně provádíme bezbariérové úpravy okolo domu. Hodně cenných informací a rad nám poskytuje patientská organizace Parent Project, která sdružuje rodiče podobně nemocných kluků,“ vypráví maminka Emilie, která se svým manželem vychovává i sedmiletou dceru Viktoru.

Dobří andělé této rodině pomáhají více než dva roky. Z příspěvků hradí například hipoterapii, kompenzační a rehabilitační pomůcky a potravinové doplňky. „Mohli jsme také částečně uhradit elektrotrojčinku, která Radovánkovi velmi baví. Největší radostí pro rodiče je vidět své dítě šťastné, a i s tím nám Dobří andělé pomáhají,“ shodují se manželé.

(RED)

FOTO / ARCHÍV ORGANIZACE

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (40. část)

Stavba č. 9

Dům Friedricha Grossmanna

V únoru roku 1885 místní německý deník Silesia informoval těšínskou veřejnost o proměnách, jaké v tomto roce v důsledku cílého stavebního ruchu zasáhne Saskou kupu. Článek poukazoval na měnící se ráz této části města, kde již značně sešlo zastavbu z konce 18. století postupně nahradily moderní činžovní domy. Jedním z těchto pamětníků, jemuž zvonila hrana, byl přízemní dům Marie Schindler, který stával na nároží současné Nádražní ulice a Hlavní třídy. Tato budova měla sice teprve 15 let, avšak už souvisela s předešlým objektem, který v tomto místě stával od roku 1795. Tento rok je uveden v pozemkové knize a souvisí s koupí zahrady s cílem vystavět dům. Kupujícím byl Friedrich Grossmann, zatímco prodávajícím byla Knížecí komora, která spravovala majetek těšínských

knížat. Počínaje 19. stoletím dům často měnil svého majitele. Vlastnili ho mezi jinými: Joseph Hodurek, Johann Gurniak, Carl Golleschowski, Franz Cellio a jiní. Posledním majitelem před jeho zbořením byl Ignaz Fiedler. Podle katastrální mapy Brandýsa z roku 1836 víme, že usedlost s číslem BP (Bau Parzelle – stavební parcela) 82 se skládala z obytného zděného domu a dvou hospodářských dřevěných objektů v nádvoří. Tato stavení měla společné konskripční číslo 9 a byla součástí městské čtvrti Saská kupa. V roce 1867 v souvislosti s plánovanou výstavbou Košicko-bohumínské dráhy probíhalo podél vytyčené trati vykopávání pozemků. Jelikož dům Ignaze Fiedlera z části zasahoval do budoucího kolejíště, musel být stržen. Nicméně po uvedení do provozu kolejové dopravy schválilo ředitelství Košicko-bohumínské dráhy v místě dříve zbořeného domu výstavbu zcela nového,

Dobová reklama z roku 1889 s plátným zbožím Mauryceho Kukucza.

REPRO | ŚLĄSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

avšak o polovinu kratšího objektu. Tuto možnost využila již zmíněná Marie Schindler, která na zakoupeném pozemku nechala postavit velice skromný, 13 metrů dlouhý dům. Novému stavení bylo přiděleno konskripční číslo 24. Marie Schindler, zemřela v roce 1887 ve věku 76 let, pocházela z významné mlynářské rodiny. Její syn Adolf provozoval tzv. Goryczkovský mlýn v ul. Ostravská 555/24, zatímco syn Anton tzv. Velký mlýn v ul. Przykopa 20 v Těšíně. Velice krátká historie Schindlerova domu byla završena jeho zbořením na začátku roku 1885.

Stavba č. 41/5

Dům Marie Scholtis

V roce 1885 padlo rozhodnutí vystavět současné vlakové nádraží. S tím souvisela také nutnost vytyčit zcela novou ulici (viz Stavební vývoj č. 35). Bylo proto zřejmé, že v místě Schindlerova domu vznikne křižovatka spojující nově vzniklou Nádražní ulici s Hlavní třídou. Vlastní výstavba nové komunikace začala teprve o tři roky později, avšak její budoucí průběh určil právě nový dům Marie Scholtis. Ten byl postaven v již zmíněném roce 1885 na místě strženého domu Marie Schindler. Projektční a stavební práce provedl Alois

Jedeck, přičemž se původně jednalo o jednopatrový činžovní a obchodní dům. Budova zdědila po svém předchůdci konskripční číslo 24 (za první republiky nahrazena č. 307) a dvě orientační čísla, která byla přidělena v roce 1892. Pro ul. Nádražní č. 1 (později nahrazeno č. 5) a pro ul. Saská kupa 31 (později nahrazeno č. 33). První majitelka Marie Scholtis byla manželkou Karla, jež provozoval barvírnu specializující se v barvení (modrotisk) těšínského lidového kroje. Barvírna se nacházela ve vlastním domě na tehdejší Bielitzerstrasse 2 (nyní ul. Bielska v Těšíně). Karl Scholtis senior v pozdějším období přenechal barvírnu svému synovi Karlu juniorovi a místo toho se začal společensky angažovat. Již od roku 1882 byl členem zastupitelstva města a od roku 1885 rovněž členem představenstva Těšínské spořitelny (Cieszyńska Kasa Oszczędności - Teschner Sparkasse). Za své zásluhy obdržel v roce 1898 titul čestného občana města. Zemřel v roce 1911 ve věku 83 let.

Rozsáhle přízemní prostory si pronajímali místní živnostníci. Především se jednalo o obchod s plátným zbožím Mauryceho Kukucza, jehož firma působila na trhu od roku 1828. Dalším významným ob-

Pohled z restaurace „Slavoj“ (ul. Frýdecká 595/2) na jednopatrový dům Marie Scholtis. Kolem roku 1899. FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Tentýž pohled, avšak o patnáct let později, kdy byl dům již dvoupatrový. FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Litinový rám šicího stroje Michaela Kammholze.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA LESZKA KRĘPY

Pohled z křižovatky na rohový dům Samuela Liebermanna. Kolem roku 1905.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

chodníkem byl Michael Kammholz, který obchodoval s nábytkem od renomovaných zahraničních firem a také šicími stroji, mezi jinými světoznámou značkou Singer. Kromě výše zmíněných dvou obchodníků se zde nacházela trafika Amalie Brzozy. V lednu roku 1903 byl dům prodán za 74 tisíc rakouských korun židovskému obchodníkovi Samuelovi Liebermannovi. Ten ve stejném roce pověřil Aloise Jedecka přistavěním druhého patra.

V tomto období se zde kromě smíšeného zboží Samuela Liebermanna nacházely tyto obchody: galanterie Tobias Hirsche, nábytek Hermann Baumringa, prodejna kol a gramofonů Cillie Hutter, krejčovství Sophie Schindler a také trafika Markuse Grünfelda. Majitel Samuel Liebermann byl nejen majetným obchodníkem a zástupcem pojišťovací agentury pod názvem: Gothaer Lebensversicherungs Bank auf Gegenseitigkeit, ale rovněž osobností veřejného života. Byl to právě on, kdo předsedal výboru, jehož cílem byla výstavba pomníku císaře Františka Josefa I. Ten byl slavnostně odhalen 16. října 1910 poblíž tehdejší Franz Josef

Strasse (nyní ul. 3. maja v Těšíně). Dodejme, že v roce 1931 byl tento památník přestaven na pomník znázorňující Měš-ka I. Těšínského. Po rozdělení města mezi dva státy byla v jeho československé části zřízena nová Izraelitská náboženská obec, kde byl členem výboru mezi jinými Samuel Liebermann.

V roce 1924 zakoupil rohový dům obchodník se sukrem Gustav Pollak, který ještě v tomto roce nechal provést stavební úpravy. Zvenčí budova dostala nový háv, jež v nezměněné podobě přetval do současnosti. Uvnitř proběhly rozsáhlejší změny. Především v prvním patře, kde byly dosavadní byty přizpůsobeny pro obchodní účely. Navíc přízemí s prvním patrem bylo propojeno dřevěným schodištěm. Oficiální otevření velkoobchodu proběhlo v lednu roku 1925. Gustav Pollak samozřejmě nebyl žádným nováčkem. Svůj první obchod otevřel již v roce 1908 v domě Karla Lewinského (Hlavní třída 87/2), kde prodával sukno z ovčí vlny. Po vypuknutí první světové války narukoval na frontu v hodnosti praporčíka. Čtyři měsíce později místní polské noviny Gwiazdka Cieszyńska napsaly:

Pohled z Nádrazní ulice na obchodní dům Gustava Pollaka. Kolem roku 1927.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Gustaw Pollak, plutonowy 100. p. p., został odznaczony srebrnym medalem za waleczne zachowanie się przed nieprzyjacielem. Po roce 1922 se společně s manželkou Gertrudou přestěhoval do domu advokáta Artura Wohrizka (Dvořákova 178/16), kde bydleli pouze dva roky, načež se přestěhovali do nově zakoupeného domu.

V roce 1995 časopis Těšínsko otiskl článek Haliny Starzyčné a Jana Steinerja pojednávající o obchodní síti v Českém Těšíně v období první republiky. O obchodě Gustava Pollaka napsali: *Umístěný na velmi frekventovaném místě těšil se velkému zájmu zákazníků a nabízel jim v přízemí a v prvním patře látky na oděvy, šaty a pláště pánské, dámské, dětské, sukna, ale též látky z hedvábí a jiných materiálů, tuzemské i zahraniční, od levných až po nejjemnější a nejdražší látky anglické, za hotové i na dluh. Daly se tu nakoupit též krejčovské potřeby a přípravy pro krejčí a švadleny z města a z okolních obcí. Ti krejčí a švadleny, kteří u firmy nakupovali pravidelně, měli 10% slevy. V podniku vedeném se solidním kapitálovým zájemem bylo zaměstnáno 23 až 25 lidí.* Kromě výše zmíněného obchodu se v rozsáhlých prostorách nacházely i jiné podnikatelské subjekty. Kupříkladu: Selma

Eisinger – cukrovinky, Otto Gottlieb – prodej mouky, Robert Brauner – obuvnictví, Heinrich Fliegelmann – prodej kravat, Rudolf Tomanek – elektrické zařízení a "LUBO" – textilní zboží. Navíc se zde nacházela kancelář pro obchod se dřívím Leopolda Spitzera nebo lékařská ordinace Vladimíra Richtera, jež byl hlavním lékařem Okresní nemocenské pojišťovny.

V březnu roku 1926 vyšel v místních polských novinách Nasz Lud článek pod názvem „Zamach rytulny“ (rituální atentát), který se týkal aféry těšínského Žida Schönberga. Ten měl provést na své křesťanské služce bližší neznámý rituál, následkem čehož vážně onemocněla. Není známo, zda Gustav Pollak byl židovského původu, nicméně po otištění této poněkud senzační zprávy zareagoval tím způsobem, že formou protestu odstoupil od umístování své reklamy v těchto novinách. V roce 1936 na nároží domu byly instalovány veřejné hodiny s nočním osvětlením. Náklady spojené se spotřebou elektřiny byly hrazeny městem. Závěrem je třeba doplnit, že tento soukenický obchod byl pro své široké portfolio velice oblíben, proto ještě dnes pamětníci nazývají tento dům „u Polaka“.

Czesław Kraina

Reklama soukenického obchodu Gustava Pollaka z Všeobecného adresáře Českého Těšína z roku 1926. REPRO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Současný pohled na rohový dům Gustava Pollaka.

FOTO | CZESŁAW KRAINY

KRÁTCE

Kraj podpoří zařízení pro seniory v našem městě

Moravskoslezský kraj zvyšuje kvalitu péče nejen o starší občany, ale i o těžce nemocné především zvýšením příspěvků pro organizace zajišťující sociální péči. Poznají to mimo jiné obyvatelé českotěšínských zařízení. „Na zvyšování kvality sociálních služeb jsme letos vyčlenili o 10 milionů korun více než v roce minulém. Z krajského rozpočtu do této oblasti aktuálně směřujeme 35 milionů,“ uvedl krajský radní Vít Slováček (a současně místostarosta města). Prostředky poslouží na opravy budov a nákup vybavení, ale i nové pomůcky a odborné školení pracovníků. Toto vybavení zvýší kvalitu krajské sítě sociálních služeb. Celkem kraj podpořil 149 projektů.

„Například obyvatelé Senior Domů Pohoda v našem městě se budou cítit lépe díky krajské dotaci na klimatizaci. Kraj přispěje i na nová polohovací lůžka včetně matrací a na invalidní vozíky. Pracovníci domova se také zúčastní odborných vzdělávacích akcí,“ doplnil Slováček a dodal, že tato organizace od kraje na zvýšení kvality sociálních služeb získá téměř 800 tisíc korun.

(RED)

Sepsání návrhu na povolení oddlužení

Od 1. 6. 2019 vešla v platnost novela insolvenčního zákona, která přináší nová pravidla osobního bankrotu. Šance na oddlužení se oproti dřívějšímu otevírá více lidem.

K vypracování návrhu na povolení oddlužení a jeho podání mohou dlužníci využít služeb neziskové organizace akreditované u ministerstva spravedlnosti, která tuto činnost vykonává pro dlužníky zdarma. Takovou organizací je Charitní poradna v Českém Těšíně.

Charitní poradna funguje na principu bezplatnosti a anonymity. Poradna sídlí na ul. Ostravská 285 a je otevřena v pondělí (8–12) pro neobjednané, ve středu (11–17) a čtvrtek (8–14) pro objednané. Telefon: 603 287 231, 731 454 650. Více na www.ceskytesin.caritas.cz. (RED)

PODĚKOVÁNÍ

Vedení města Český Těšín děkuje občanům, kteří darovali část svého pozemku pod místní komunikací Nová cesta a přispěli tím k majetkoprávnímu vypořádání dalšího úseku komunikace.

Dobrá duše za loňský rok je od nás!

Projekt Dobrá duše, který se letos vyhlašoval již posedmé, vznikl proto, aby vzdal dobrovolníkům za jejich službu dík. Jedno ze tří ocenění v kategorii jednotlivců putovalo tentokrát do Českého Těšína.

„Do letošního ročníku se nám opět sešly desítky přihlášek z celé České republiky, takže je vidět, že zájem o dobrovolnictví u nás neustává a že velká řada lidí chápe, jak je tato činnost pro seniory v zařízeních sociálních služeb potřebná,“ uvádí Andrea Pisingerová ze společnosti HARTMANN – RICO a. s., která patří k hlavním partnerům projektu.

Individuální ocenění putovalo do Českého Těšína k dobrovolnici Boženě Zipsarové, která působí v Centru sociálních služeb. Vždy se zaměřuje jen na jednoho klienta a dochází za ním pravidelně několik let až do jeho odchodu. Za deset let své dobrovolnické činnosti už věnovala svůj volný čas čtyřem seniorům, s nimiž ušla pořádný kus cesty životem. Aktuálně dochází za klientkou, které je krásných 99 let a je pro ni vzhledem k věku obtížnější komunikovat s okolím. „Není vždy lehké, dívat se na těžkosti

Božena Zipsarová získala za svou práci se seniory ocenění a titul Dobrá duše.

FOTO / ARCHÍV

lidí, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých. Avšak vědomí, že jim udělá radost má návštěva, pohazení nebo pokud počasí dovolí, vycházky do přírody, je dostačující odměnou,“ uvedla ve svém dobrovolnickém příběhu paní Zipsarová.

Svého kandidáta nebo instituce můžete i vy přihlásit do osmého ročníku Dobré duše. Uzávěrka přihlášek je 30. dubna 2020. Přihlášku i všechny potřebné informace naleznete na stránkách www.dobra-duse.cz.

Dobrá duše probíhá ve dvou katego-

riích. Do kategorie jednotlivců se mohou hlásit všechny osoby starší 60 let, které se dlouhodobě věnují pomoci seniorům v zařízeních sociálních služeb, nejsou v příbuzenském vztahu s osobou, které vypomáhají a neberou za svou pomoc žádnou finanční odměnu.

Do kategorie institucí mohou své přihlášky podávat zařízení, jako jsou domovy pro seniory, zařízení se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením a denní stacionáře.

(RED)

V Českém Těšíně jezdí druhý sociální automobil

Charita na Karvinsku získala další automobil zdarma. Vozidlo Dacia Dokker budou zaměstnanci zařízení využívat při poskytování sociálních služeb a k dalším podporným aktivitám.

Charita Český Těšín, která poskytuje mimo jiné i terénní pečovatelskou službu, obdržela svůj první vůz v rámci projektu Sociální automobil. V rámci tohoto projektu pak v bylo v Českém Těšíně předáno již druhé vozidlo. „Ve většině sociálních zařízení pečujících o hendi-

kepané, seniory či osoby nacházející se v nouzi, je vozový park ve velmi špatném technickém stavu. Proto jsme se rozhodli vzít situaci do svých rukou a nějak pomoci těm, kteří to skutečně potřebují a neměli v životě stejnou startovní čáru jako my,“ uvádí Miroslav Káninský, jednatel společnosti Kompakt. Projekt stojí na systému tzv. „reklamy na kolech,“ kdy agentura získá firmy, které jsou ochotné přispět na dobrou věc a chtějí se podílet na přípravě automobilu pro sociální zařízení. Daná orga-

nizace tak získá nejen dobrý pocit za svou dobročinnost, ale i reklamu na vozidle, které je na silnicích všem na očích.

Na financování vozu pro českotěšínskou charitu se podílelo asi 40 subjektů napříč obory od velkých firem až po nejmenší jednotlivce z místních obyvatel i přílehlého okolí. Od roku 1997, kdy byla zahájena realizace tohoto projektu, se za pomoci firem a společností po celém území ČR podařilo předat již 770 sociálních automobilů. (RED)

Vítání občánků – jste srdečně zváni

Srdečně zveme a zároveň informujeme rodiče nově narozených dětí, aby se přihlásili na Vítání občánků, které se budou konat letos ještě v následujících termínech: **31. 8., 19. 10. a 23. 11. 2019.** Dítě musí mít trvalý pobyt na území města Český Těšín a věk do jednoho roku.

Přihlásit se můžete:

■ osobně: odbor školství a kultury města Český Těšín, detašované pracoviště, ul. Štefánikova 18/25, přízemí, kancelář č. 104,

■ telefonicky: 737 225 999, 553 035 302,

■ e-mailem: loseova@tesin.cz.

Přihlášku naleznete na webových stránkách města Český Těšín:

záložka Občané → Jubilanti a vítání občánků → Vítání občánků → Přihláška

Alice Loseová, referent kultury

Fotografie z květnového vítání nových občánků města.

FOTO / ARCHÍV MĚSTA

Důležitá upozornění ke svozu bioodpadu

Letos jsme začali plošně separovat a svážet bioodpad. Město rozdalo obyvatelům rodinných domů 1500 hnědých nádob, na sídlištích a v dalších částech města, jako jsou i zahrádkářské osady, se objevily velké kontejnery. Za první tři měsíce služeb se svezlo a v kompostárně skončilo 238 tun biologicky rozložitelného odpadu.

V půlce dubna začal svoz bioodpadu z 240 l nádob od rodinných domů, který probíhá v sudé týdny, podle lokalit v úterky či ve čtvrtek. Dále v červnu začal svoz velkých nádob o objemu 770 litrů, seznam je zveřejněn na stránkách města a zde, tyto nádoby jsou sváženy jednou týdně ve středu.

Jelikož se v nádobách objevil nevhodný odpad, např. mrtvá kočka, keramické květináče, stavební odpad nebo je bioodpad vkládán v igelitových sáčcích, proto znovu uvádíme, co nádob odkládat:

Do nádob na bioodpad patří:

- ze zahrady – tráva, plevy, listy, spadlé ovoce, zbytky i celé rostliny, zpracované větve, kůra, části keřů, zemina z květináčů, popel ze dřeva, hobliny a piliny.

- z domácnosti – zbytky a slupky z ovoce a zeleniny, skořápky z vajec a ořechů, odpad z přípravy čaje a kávy, květiny.

Do nádob nepatří:

zbytky masa, kosti, kůže, jedlé oleje, tekuté a kašovitě zbytky jídel, uhybnulá zvířata, jednorázové pleny, sáčky z vysavačů, cigaretové nedopalky, uhelný popel, hnůj, obaly od potravin, směsný komunální odpad, kameny, suť.

Upozorňujeme občany, aby nádoby na bioodpad umístili na svém pozemku a pouze nádobu vystavili večer před vývozem na viditelné místo u komunikace, svoz probíhá od šesti hodin ráno. Žádáme občany, aby nádobu po vývozu opět

Upozornění

Připravovaný zákon o odpadech počítá s tím, že náklady obcí za ukládání odpadů na skládky budou záviset na tom, jak dobře budou jejich občané odpad třídit.

Každoročně na skládkách v Česku zbytečně končí více než 3 miliony tun směsného komunálního odpadu. Přitom až 40 % z toho je odpad biologicky rozložitelný.

Z jedné tuny bioodpadu lze vyrobit cca 0,4 tuny kompostu nebo 100 m² bioplynu, asi 200 kWh elektřiny nebo 350 kWh tepla.

Zpracování **bioodpadu** kompostováním je finančně levnější než skládkování a mnohem šetrnější k přírodě.

umístili zpět na svém pozemku, pokud tak neučiní, porušují podmínky Smlouvy o výpůjčce nádoby na bioodpad s následným darováním a město je oprávněno nádobu odebrat.

(RED)

Každý z nás vyprodukoval 78 kilogramů objemného odpadu

Aby občané měli představu, kolik se v jarních měsících svezlo velkoobjemových kontejnerů a kolik to stálo, uvádíme tyto informace.

Během dubna až června svozová firma svezla 205 kusů velkoobjemových kontejnerů naplněných objemným odpadem o váze **244 tun**. Náklady města na svoz a likvidaci činily 667 000 korun.

Občané města vyprodukovali jen **v první polovině roku celkem 929 tun** objemného odpadu. Toto množství zahrnuje obsah velkoobjemových kontejnerů, odpad odevzdaný přímo ve sběrném dvoře a objemný odpad odložený neukázněnými občany vedle kontejnerů na směsný komunální a tříděný odpad (takto občané odloží každý týden průměrně cca dvě tuny různých předmětů). Celkové

náklady města v této kapitole jen za šest prvních měsíců činily **2 543 000 korun**. Pro srovnání – za celý rok 2018 jsme naplnili na jaře a na podzim 361 ks velkoobjemových kontejnerů s objemným odpadem o váze **484 tun**, náklady města činily 1 324 928 korun.

Celkově jsme **v roce 2018** vyprodukovali **1 947 tun** objemného odpadu, což zahrnuje odpad z velkoobjemových kontejnerů, odpad odevzdaný ve sběrném dvoře a objemný odpad odložený neukázněnými občany vedle kontejnerů na směsný komunální a tříděný odpad a celkové náklady na **5 328 939 korun**.

Znamená to, že každý českotěšínský občan loni vyprodukoval průměrně 78 kilogramů objemného odpadu!

Jeho množství přitom každým rokem roste,

stejně tak náklady vynaložené na jeho sběr a uložení na skládce v Horní Suché. Pro srovnání v roce 2011 to bylo 1 184 tun (náklady 2 639 000 Kč), v roce 2006 již 1400 tun (3 122 000 Kč), v roce to bylo 2016 – 1 651 tun (3 682 000 Kč). Rostoucí množství objemných odpadů se prozatím nedaří zastavit. Jedná se o doprovodný jev ekonomicky dobré situace ve společnosti a levných výrobků o krátké životnosti. Lidé mají více peněz, častěji obměňují spotřební věci, které poté jako odpady končí na skládce... Nejlepší odpad je ten, který nevznikne. Proto je nejdůležitější prevence jeho vzniku. Pokud je to alespoň trochu možné, měli bychom staré věci opravovat, znovu používat a vracet do oběhu...

Lenka Kročková, referentka

Dochází k mytí a obměně odpadkových košů

V létě proběhlo mytí a dezinfekce odpadkových košů na náměstí. Je to poprvé, co takto plošně myjeme všechny koše z důvodu zvýšení čistoty. Neukládá to zákon, jde o komfort občanů.

V květnu pak proběhlo čištění všech kontejnerů na směsný a také separovaný odpad, toto se bude opakovat na podzim. Vymývání popelnic a odpadkových košů není v ČR zcela běžné. Město Český Těšín tuto nadstandardní službu u kontejnerů zavedlo poprvé již

v roce 2011, od roku 2017 se provádí dvakrát ročně.

Odpadkové koše rovněž přispívají k celkovému vzhledu veřejných prostranství. Loni v létě začala jejich obměna na nerezové nebo betonové a město pořídilo celkem 40 kusů nerezových a 25 kusů betonových košů.

Letos úřad pořídí celkem 36 betonových košů hlavně do míst, kde se setkáváme s vandalským chováním. Například do lesoparku Hrabina, kde byly také doplněny nové lavičky.

„Chceme osazovat koše jednotného či obdobného typu, kvalitního designu především do centra města, na sídliště a na významná veřejná prostranství. Postupně nahrazují staré typy nádob z plastu,“ uvedla starostka Gabriela Hřebacková. Na území města je rozmístěno celkem 445 kusů odpadkových košů a další doplňujeme podle žádostí občanů. Chtěli bychom občany požádat, aby víka odpadkových nádob nevyužívali jako popelník.

(DH)

Stanoviště 770 l nádob na bioodpad

- 28. října x Kpt. Jaroše
- Cihelní – zahrádky
- Čáslavská u mateřské školy
- Frýdecká – autobusová zastávka Blahut
- Hornická u mateřské školy
- Kolmá – Koňákov u mateřské školy
- Komenského – areál školy
- Komenského 12
- Koperníkova 19–21
- Koperníkova 3
- Lípová – Antoníček – zahrádky
- Mlýnská x Dělnická I
- Na Dolinách – zahrádky
- Na Lučinách
- Na Nivách u kostela
- Na Olšinách
- Okružní u mateřské školy
- Ostravská – Na Vyrubané pod autobusovou zastávkou
- Ostravská – Stanislavice u mateřské školy
- Ostravská 62
- Pod Nádrží – zahrádky
- Pod Zvonek – Dolní Žukov u mateřské školy
- Pod Zvonek – Horní Žukov naproti hasičské zbrojnici
- Pod Zvonek u základní školy
- Protifašistických bojovníků u hasičské zbrojnice
- Slezská 28
- Slovenská u základní školy
- Studentská x Ostravská
- Třanovského
- U Mlékárny 6
- Úvoz 15

KRÁTCE

Děkujeme občanům, že třídí odpad

V roce 2018 bylo díky recyklaci a využití papíru, plastů, skla, kovů, nápojových kartonů a dalších komodit v rámci tříděného sběru a využití odpadů v národním systému EKO-KOM uspořeno 20,6 mil. GJ energie, tedy zhruba tolik, kolik v průměru spotřebuje za rok více než 316 tisíc domácností. V případě tolik diskutovaného globálního oteplování přispěl systém tříděného sběru a využití odpadů EKO-KOM ke snížení emisí o 879 010 tun CO₂ ekvivalentu. Na příloženém Osvědčení jsou uvedeny výsledky města za rok 2018. Díky vám, občanům města, kteří vytřídili 1653 tun odpadu, jsme přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení uhlíkové stopy.

Krátké trávníky jsou neekonomické i neekologické

Dnešní společnost byla pohlcena moderním trendem krátce střižených trávníků, které spíše připomínají betonovou plochu natřenou na zeleno. Najdeme je na většině zahrad a samozřejmě lidé nezdědíka chtějí, aby takto vypadala i veřejná prostranství. Na krátko střižený trávník je biologická poušť. Například včely a jiný hmyz létá na kvetoucí řepkové pole ošetřené postřikem, místo toho, aby sbíraly nektar z našich zahrad. V dnešní přeudržované a chemii zkoušené krajině má hmyz nedostatek kvetoucích rostlin a velmi rychle ubývá.

Neekologické i neekonomické golfové trávníky

Dostali jsme se do nesmyslného cyklu. Často kosíme trávu, aby byla nízká a spotřebováváme energii, ta stojí peníze, náš čas, navíc „vyrábíme“ hluk obtěžující okolí. Protože nízký střižený trávník rychle vysychá, musí se často zalévat, pak plyneme pitnou vodou, přitom stále více se potýkáme se suchem. Zalévání trávníků rychleji roste, musí se zase často kosit. Udržovat celou zahradu stříženou na centimetr, když z ní pravidelně využíváme jen část, je neekonomické i neekologické.

Nízký trávník zadrží málo vody

S pravidelným odklizením posečené hmoty dochází ke ztrátám živin i schopnosti půdy zadržovat vodu. Humus vzniklý rozkladem těl rostlin i živočichů a vlivem činnosti půdních živočichů váže velké množství vody. Kilo kvalitního humusu dokáže vázat až 3 litry vody. Když trávu neustále odstraňujeme, znemožňujeme návrat živin do půdy. Ztrátu živin pak mnohdy nahrazují umělá hnojiva, která prosakují půdou nebo jsou splavena po povrchu a dostávají se do vod. Někde se alespoň posečená hmota mulčuje. Vyšší trávník lépe zachytává rosou, a pokud nepříší, tak je ranní rosa sice malým, ale dobrým a pravidelným zdrojem vláhy. Část vody steče po listech a lodyhách k půdě a kořenům. Čím je

tráva kratší, tím méně rosou se na ní zachytí a tím rychleji vysychá.

Klimatická funkce trávníků

Rostliny kromě toho, že zachytávají vodu, ji také odpařují. Čím větší je účinná plocha listů, tím více vody odpaří a v prostoru vzniká vlhké mikroklima, které snižuje další výpar z půdy. Vyšší trávník lépe vyrovnává teplotní rozdíly v obcích a městech. Na výpar jednoho litru vody odpařeného trávníkem se spotřebuje 0,7 kWh sluneční energie, a to vede k ochlazení okolí, což oceníme hlavně za letních veder. Zatímco vyšší travní porost zachytává prach z ovzduší, který je hlavní příčinou alergií, nízký střižený má takovou schopnost značně omezenou.

Kravál ze sekaček

Všudypřítomný hluk, který plížíve škodí našemu zdraví, ještě umocňujeme častým hukotem ze sekaček. Čím je travní porost nižší, tím pohlcuje méně hluku. Místo toho, abychom unikli z rušného a zaprášeného města na klidný venkov, posloucháme hlavně o víkendech hučící a zapáchající sekačky. Pak je třeba nějak naložit s posečenou hmotou, a to zase stojí prostředky, pomineme-li to, že někteří neváhají k „odložení“ posečeného materiálu využít jakýkoliv příkop či potok, jen aby měli na zahradě čisto.

Panická hrůza z plevelů

Stali jsme se obětí nesmyslného trendu golfových trávníků a máme panickou hrůzu z jakékoliv kvetoucí rostliny, která je považována za alergenní plevel. Přehnané jsou také obavy z klíšťat, která stejně častým kosením úplně nevyženeme. Alergie je civilizační choroba moderní doby a její příčinu hledáme ve špatném životním stylu a znečištěném životním prostředí. Při tom se potýkáme s obrovským úbytkem rostlin, hmyzu a dalších živočichů a celkovým kolapsem ekosystémů, což už nyní začíná mít fatální následky i na celou naši společnost.

Positivní příklady najdeme i u nás

Naši předkové by asi nad současným způsobem údržby krajiny a travnatých ploch nevěřičně kroutili hlavou. Naštěstí se objevují jiné trendy jako je projekt Českého svazu ochránců přírody – Živá zahrada, jehož cílem je propojit člověka s přírodou a vytvořit nejen krásnou, ale i živou zahradu. Nejde o to přestat zahradu udržovat, ale udržovat ji s rozumem a nikoliv podle nesmyslného moderního trendu, který nás nutí vynakládat čas energii a finanční prostředky. Jsou i dnes lidé, kteří místo krátce střiženého trávníku pěstují vlastní zeleninu, chovají drobné domácí zvířectvo nebo mají na zahradě pestrou květnatou louku. Na jaře jim vyketou sněženky, petklíče, v létě krásně rozkvetou celá paleta rostlin, z nichž mno-

hé patří mezi léčivé a na podzim se objeví třeba světlíky lékařské, pampelišky podzimní. Positivní příklady se dají najít i na veřejných prostranstvích, kdy obce zakládají květnaté louky. Zvažme tedy, jestli opravdu musíme každou chvíli kosit i několikaarovou zahradu na centimetr nebo bude pro nás lepší intenzivně udržovat jen tu část, kterou často využíváme a část bude jen obyčejný trávník, kterému dovolíme, aby na něm vyketla léčivá pampeliška, modrý zvonek, bílá sedmikráska či i ta nenáviděná kopřiva s úžasnými léčivými vlastnostmi a nechťjme, aby veřejná prostranství byla jen zelený beton. Určitě se nám to vyplatí. Na toto téma vznikla velmi trefná anekdota. Do vyhledávače si stačí zadat *Jednoho dne se Bůh zeptal sv. Františka*. **Daniel Křenek**

Město vysadilo do truhlíků a pyramid 3300 letniček

Každým rokem v Českém Těšíně pořizujeme další truhlíky s cílem estetizovat veřejný prostor a zpříjemnit pobyt občanům i turistům. Celkově jsme letos použili k jejich osazení 3300 letniček, tedy o 170 více než loni. Péče o letničky je namáhavá, vyžadují pravidelnou závlahu a hnojení.

„Loni jsme přidali do veřejného prostoru další závěsné nádoby na zábradlí a na veřejné osvětlení. I letos jsme počet nádob pro letničky opět navýšili. Patnáct kusů nových truhlíků zdobí nově zábradlí křižovatky Ostravská x Viaduktova a jedenáct sloupů veřejného osvětlení na ulici Hlavní,“ uvedla referentka městské zeleně Lada Večeřová.

Dlouhé truhlíky na zábradlích jsou osázeny převýslými muškátý a povijnicí batátovou, známou také jako sladké brambory, která se v posledních letech prosazuje nejen na našich talířích jako jedlá hlíza, ale také pro své zajímavé listy i jako okrasná rostlina. „Je krásným doplňkem truhlíků, protože tvoří kom-

paktní převis. Je k dostání v několika barevných kombinacích, my jsme letos použili kultivar „Margarite“ se zajímavými limetkově zbarvenými srdčitými listy,“ říká Lada Večeřová.

Sloupky veřejného osvětlení „kvetou“ v Českém Těšíně kromě Hlavní třídy také na ulici Odboje a na náměstí, dále podél cyklostezky na nábreží Míru. Závěsné truhlíky jsou na třech frekventovaných křižovatkách. 14 kusů pyramid osázených převýslými pelargoniemi dodává půvab náměstí, pěší zóně a Hlavní třídě před Avionem. Okna třech budov, které využívá městský úřad, zdobí celkem 91 ks truhlíků.

„Sjednotili jsme letničky v městských nádobách, máme jen převýslé pelargonie v červené barvě doplněné pro zpestření povijnicí,“ doplnila Večeřová s tím, že péče o letničky v truhlích je během letních měsíců poměrně náročná. V tomto počasí se musejí zalévat každý den.

(DH)

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Zastavit, vytáhnout žebřík, vylézt do výšky a zalít hadicí. Tento úkon lidé pečující o květiny v závěsných nádobách během horkých letních dní museli provést každý den mnohokrát. Přestože tropická vedra pominula, je třeba stále intenzivně zalévat. Státní vodoprávní úřad městu vydal povolení k odběru vody v Těšínské přehradě.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Baterie lze odevzdat i na městském úřadě

Máte vyřizování na městském úřadě? A máte doma použité baterie? Můžete je odevzdat do sběrného boxu v hlavní budově radnice a na pracovišti na ul. Pod Zvonek 875/26, kde byly zřízeny místa zpětného odběru přenosných baterií.

Tříděním baterií a akumulátorů chráníme sami sebe.

Vybité baterie a akumulátory obsahují škodlivé látky, zejména těžké kovy. Když je vyhodíme do odpadkového koše, nejčastěji skončí na skládce. Zde mohou po čase znečistit půdu a spodní nebo povrchové vody. Pokud se dostanou do spalovny, znečišťují zase ovzduší. Bylo dokázáno, že těžké kovy obsažené v bateriích mají škodlivý vliv na lidské zdraví.

Správným tříděním napomáháme k recyklaci. Čím více vybitých baterií se dostane do recyklačního procesu, tím méně přírodních zdrojů je nutno vytěžit k výrobě nových. Ročně se v České republice vyřadí přes 1 600 tun použitých baterií a akumulátorů, což odpovídá hmotnosti přibližně 234 sloních samců. Zdá se vám to hodně? Toto množství však představuje pouze 45 % všech baterií dodaných na trh. Další informace o třídění a recyklaci baterií najdete na www.ecobat.cz.

Lenka Kročková

Jak je to se stavy zvěře na Těšínsku

Oblast Českého Těšína obývají mnohé druhy zvěře. Stavy drobné zvěře, především bažantů, klesají. Stále více divokých zvířat hyne pod koly vozidel na komunikacích, jejich klid narušují i lidé se psy.

Nejvíce zastoupeným druhem spárkaté zvěře je u nás srnčí. Tu dnes můžeme spatřit na celém našem území, rovněž v blízkosti lidských sídel. Dříve se zdržovala na pasekách a v lesnatých porostech, v posledních desetiletích se však přizpůsobila, zejména v zimě, i životu na otevřeném prostranství mimo les.

Srnčí, dančí a jelení zvěř

Nejzranitelnější je srnčí zvěř v období vrhu mláďat, což je v květnu až červnu, kdy dochází k velkým ztrátám srnčat při kosení travních porostů. Zemědělci jsou přitom povinni podle zákona o myslivosti oznámit uživatelům honiteb provádění těchto prací. Na druhé straně myslivci jsou povinni provést opatření k zabránění škodám na zvěři. Druhým obdobím, kdy nejen srnčí, ale i ostatní zvěř je hodně oslabená a strádá, je zima. V tomto období odvádí nejen myslivci záslužnou práci při jejich přikrmování. Vzhledem k nevhodné věkové a prostorové struktuře těšínských lesů a velmi husté zástavbě, má zvěř v zimě omezené prostory pro úkryt, proto je nutné chovat se k ní ohleduplně a nerušit ji.

Dalším druhem zvěře, který se na území Těšínska hojně vyskytuje, je zvěř dančí, která byla původně uměle vypuštěna v oblasti Podobory, odkud se rozšířila do oblasti Stanislavic (lokality Bučina, Kamionka), Choťbuze (Lomy, U Kafkové atd.). Žije zde dle údajů ze sčítání zvěře 40 kusů. Původním domovem daňka je oblast východního Středozemí a Malé Asie. Odtud se už ve středověku začali daňci dovážet do evropských parků a obor jako okrasná zvěř, kde byli vyhradně chováni až do minulého století. Na rozdíl od srnců daněk při vyplašení odbíhá charakteristickými kozími skoky, tedy odráží se od země najednou všemi čtyřmi nohama a často se zastavuje. Takto signalizuje nebezpečí ostatním ve stádu.

V posledních zhruba deseti letech se zde zabydlela také jelení zvěř. Z počátku hlavně v období říje a v zimním období přes naše území migrovalo několik kusů z Polska a z oblasti podhůří Beskyd. V současnosti se jeleni trvale vyskytují v oblasti podél řeky Olše (Velké doly), v oblasti Horního Žukova, ale také Místřovic. Tato zvěř k nám přichází z podhůří Beskyd, ale také z oblasti Hradiště, Třanovic a Tošanovic.

Nejhojnější je zajíc, ale také ubývá

Z drobné zvěře je nejhojnějším obyvatelem našich polí, luk a lesů zajíc polní. Na území Těšínska se v minulosti vyskytoval v mnohem větší míře. Jeho stavy jsou však decimovány nevhodným zemědělským hospodařením, dopravou, rozvojem zástav-

by, predátory, nemocemi. Mezi významné lokality u nás patří především příměstské oblasti Českého Těšína, kam se zajáci uchylují za potravou a před predátory. Nejvyšší stavy jsme zaznamenali v sedmdesátých letech minulého století. Lovem se zajáci obhospodařují v průměru mezi 30–40 kusy ročně. Celkem zde žije podle sčítání zvěře cca 200 kusů.

Nejnápadnější pták naší krajiny

Bažant obecný. Kohout bažanta patří svým zbarvením a velikostí k nejnápadnějším ptákům naší krajiny. V zemědělské krajině střední Evropy se objevil v 11. století. V okolí Českého Těšína jej můžeme spatřit v blízkosti polí, luk, lidských obydlí, ale i poblíž centra města. Tento nádherný pták zažívá nejenom na našem území, ale také v celé ČR, největší propad. Důvody jsou stejné jako u zajíce. Ani umělé vypouštění do honiteb nemá velký vliv na zvýšení početnosti. Současné stavy bažantů u nás jsou velmi nízké, dosahují v některých honitbách hranice vymizení. Lovem je obhospodařován v posledních letech v počtu do 10 kusů. Ještě v roce 2003 však odlov činil téměř 100 kusů a stavy bažantů byly mnohem vyšší.

Bažanti patří mezi polygamní druh, sameček není věrný pouze jedné samici. U bažantů totiž dochází velmi často k úmrtí mláďat, především kvůli nepříznivému počasí a nedostatku živočišné potravy.

Přestože je v okolí Dolního Žukova vyhlášena Krajským úřadem MSK jako oblast chovu koroptve, která zahrnuje i několik honiteb v oblasti Třinecka (Ropice, Oldřichovice atd.), už zde není žádná životaschopná populace koroptví.

Za pozornost stojí také jiné druhy. Při návštěvě našich lesů, polí a luk můžeme spatřit zvěř černou, kachny divoké, lišky, kuny, jezevce lesního, ondatry pižmové, holuby hřivnáče, straky, vrány, krkavce velkého, hrdličky zahradní a špačky. Bobr evropský se zabydlel na řece Olši, vydra říční také na přítocích, dále se zde vyskytuje jestřáb lesní, káně lesní, kormorán velký, krahujec obecný, poštolka obecná, sluka lesní, volavka popelavá. V posledních letech byl také u nás zaznamenán výskyt invazních druhů živočichů, jako je psík mývalovitý a mýval severní.

Proč zvěře ubývá?

Závažným faktorem je úhyn zvěře na komunikacích. Rozvoj automobilové dopravy spolu s faktory rušením zvěře způsobují časté kolize vozidel se zvěří. Například loni jsme zaznamenali takto úhyn 68 kusů srnčí zvěře. Ke snížení počtu střetů nepomohlo významně ani oplocení části úseků rychlostní komunikace R 48 směrem na Frýdek-Místek.

Dalším velkým problémem je chování návštěvníků volné krajiny. Často dochází

Na území města je pět honiteb, jejich členové obhospodařují území celkem 3 234 hektarů honebních pozemků. Členové Mysliveckého spolku Beskyd dbají rovněž na osvětu, pravidelně pořádají pro děti přednášky a pro celou veřejnost jednou ročně ve své myslivně v Dolním Žukově výstavu věnovanou myslivosti a ochraně přírody. Součástí letošní byla i prezentace tematických obrázků vytvořených dětmi z místní mateřinky nebo jejich encyklopedie stromů rostoucích na území města.

ke konfliktům mezi chovateli psů, kteří nechávají své domácí mazlíčky volně pobíhat. Častou odpovědí majitele bývá, že jejich pes nikomu nic neudělá, že si se zvěří jenom hraje.

Záleží pouze na nás, jak svým chováním, způsobem obhospodaření našich polí,

zahrad nebo remízků vytvoříme nejenom zvěř, ale všem živočichům, kteří jsou nedílnou a důležitou součástí ekosystému, podmínky pro život.

Petr Nestražil,

vedoucí oddělení životního prostředí

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Ptáky není nutné v létě krmit

Starý chléb a rohlíky ptákům často způsobují zdravotní problémy.

Krmením ptáků v době, kdy je dostatek přirozené potravy je učíme jen na předkládané krmivo, upozorňuje ornitolog Daniel Křenek a zároveň dodává: „Zejména mladí ptáci se nenaučí hledat přirozenou potravu, která jim poskytuje navíc všechny potřebné živiny na rozdíl od předkládaného krmiva“.

U malých vodních ploch jako je rybníček v parku Adama Sikory, malá nádrž v parku ve Frýdecké ulici nebo u hřbitova, do nichž občané hází všechno možné a ptáci ani ryby nejsou schopny tolik potravy zkonsumovat, nastává problém s kvalitou vody. Rozkládající se jídlo spotřebovává kyslík ve vodě a s krmivem se do vody dostávají živiny. Ty mají rády sinice a řasy, které se následně množí a tím se zhoršuje kvalita vody. Když začnou řasy a sinice hynout, spotřebovává se poměrně velké množství

kyslíku na jejich rozklad. To může mít v kombinaci se změnami teploty a tlaku za následek až úhyn většiny vodních živočichů, tedy i ryb, obratlovců.

Krmení má ptákům pomoci přežít nepříznivé období strádání, nikoliv nahradit jejich celkový příjem potravy. Podobně to platí i o rybách. Pokud už krmit vodní ptáky tak měkkým, ale ne čerstvým pečivem, které nesmí být solené či kořeněné, dále lze použít salát, listy zeleniny, hrách nebo cizrnu. Je třeba potravu předkládat také s rozumem a nedávat ji příliš. Plavající zbytky v noci přitahují i jiné neinvazní hosty, jakými jsou hlodavci, potkany nevyjímaje. S krmením stačí začít během listopadu a přestat během března, v závislosti na aktuálních podmínkách. Opravdu není nutné krmit po celý rok. Stále totiž platí, že cesta do pekel je dlážděna dobrými úmysly. Přikrmujeme tak, aby to skutečně pomáhalo. (DH)

Tato kachna pižmová zřejmě někomu utekla z chovu. Nyní žije na rybníčku v parku Adama Sikory.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Obojživelníci v okolí Těšína vymírají, zjistil průzkum

Skokan zelený. Jde o evropskou žábu, která je v Česku chráněna jako silně ohrožený druh. Tvoří přechod mezi oběma rodičovskými druhy – skokana skřehotavého a krátkonohého, jejichž křížením vznikl. Hlasy našich žab je možné si poslechnout na stránkách Českého rozhlasu <https://www.rozhlas.cz/hlas/portal/>.

Celkem 16 lokalit zahrnující 36 drobných vodních ploch prozkoumali v okolí Českého Těšína odborníci z Českého svazu ochránců přírody Carpathia. Cílem průzkumu bylo zjistit, zda se obojživelníci na území našeho města ještě vyskytují, o které druhy se jedná, které lokality jsou pro ně nejvýznamnější a co je ohrožuje. Obojživelníci jsou na celém světě nejohroženější skupinou obratlovců a silně ubývají i na našem území, okolí Českého Těšína nevyjímaje.

Situace je kritická

Na území našeho města je tato skupina živočichů blízko vymření. To, co se při průzkumu podařilo najít, jsou už jen zbytky kdysi původně bohatých populací. Masový výskyt skokanů hnědých, tisíce táhnoucích ropuch nebo sbory rosníček, kuněk a skokanů z vodních ploch jsou dávnou minulostí. Některé druhy mají svou hojnost přímo v názvu, jako např. ropucha obecná, čolek obecný, kuňka obecná. Druhový název „obecný“ znamená obecně či běžně se vyskytující, což dnes už neplatí.

Přestože se podařilo zjistit 8 druhů obojživelníků, počty rozmnožujících se jedinců jsou velmi nízké. Z 16 kontrolovaných lokalit byl jeden druh zaznamenán na jedenácti lokalitách. Na pěti lokalitách ale nebyli zjištěni vůbec. Nejvíce, tj. 9 lokalit, bylo zjištěno u skokana hnědého a skokana zeleného. Čolek obecný a čolek horský byl zjištěn jen na čtyřech, kuňka obecná a žlutobříchá na třech, ropucha zelená a rosníčka zelená pouze na dvou a ropucha obecná pouze v jediné lokalitě. Ve všech případech se jedná o pozorování několika jedinců či desítek jedinců, larev či snůšek. Populace jsou ohroženy natolik, že stačí, aby došlo k zániku zbývajících lokalit a v okolí Českého Těšína některé druhy zcela vyhynou. Osud obojživelníků v okolí našeho města mají v rukou majitelé drobných vodních ploch.

Za jejich úbytek může člověk

Obojživelníci potřebují k rozmnožování vodní prostředí a zbylou část života tráví

v okolní krajině, která je pro ně také velmi důležitá. Mezi hlavní příčiny úbytku patří odvodňování krajiny, ničení mokřadů, tůň, drobných vodních ploch, znečištění vody nedostatečně čištěnými odpadními vodami, ale i používání pesticidů a umělých hnojiv na polích. V rybnících to jsou vysoké rybí obsádky, které dokáží zcela zdecimovat všechny obojživelníky i jejich prostředí. Dnes chce mít každý v rybníčku jen ryby a z řady míst je doloženo, že po zavedení intenzivního chovu ryb obojživelníci z rybníčku zmizeli. Protože v okolí nenašli další vhodná místa k rozmnožování, tak místní populace zanikly.

Intenzivní zemědělské a lesnické hospodaření negativně ovlivňuje nejen vodní plochy, ve kterých se obojživelníci rozmnožují, ale i prostředí kolem nich, kde žijí dospělí jedinci. Např. pokud v okolí rybníčku vznikne pole, žáby přijdou o všechny úkryty. Ještě horší je časté kosení luk nízko u země, při němž zahyne až 90 % ropuch ukrytých v trávě. Mnoho obojživelníků přijde o život pod koly aut během jarního tahu na rozmnožiště. Nemalou daň si vybírají v posledních letech i sucha, jež dokáží zahubit celou novou generaci. To málo, co přežije, pak ještě dorazí nemocí jako je obávaná chytridiomykóza nebo predátorů. Když všechny negativní faktory sečteme, není divu, že obojživelníci z naší krajiny mizí.

Jak jim pomoci?

Nezbytná je celková změna hospodaření v krajině. Důležitá je obnova tůň, mokřadů, které mají celou řadu dalších pozitivních funkcí, a také ochrana těch stávajících. Kdo má na svém pozemku nějakou mokřinu, může vykopat tůňku. Stačí i 1–3 metry v průměru a hloubky do 1 metru. Pokud bude větší, pak jedinec lépe, ale neměla by být hlubší než metr. Je důležité, aby tůňka měla šikmé břehy. Z tůně se strmými břehy obojživelníci mají problém vylézt a neuchytí se v ní ani vodní rostliny, které také potřebují. Obojživelníci osídlí i zahradní jezírko, ale pokud možno by v něm neměly být ryby nebo jen v malém množství. Pokud se však zdržíte vysazování ryb a naopak vysadíte vodní rostliny, osídlí vodní plochu mnoho dalších organizmů, jako jsou vážky, klešťanky, jehlanky, vodní berušky, různí vodní brouci a drobný vodní plankton. Prostředí pro obojživelníky není vhodné vytvářet přímo v místech s velkým provozem aut v okolí a v blízkosti polí, kde se používají umělá hnojiva nebo se stříká pesticidy. Obojživelníci jsou součástí přírody a plní v ní nezastupitelné funkce, proto si naši pomoc zaslouží. Pojďme společně drobnými krůčky pomoci zachránit naši původní přírodu.

Daniel Křenek
FOTO / IVO HAVLÍK

Strakonice v Českém Těšíně?

Město Český Těšín letos testuje rozkvetlou louku, a to na dvou místech u Sportovní lávky poblíž parku Adama Sikory. Na oblíbené trase cyklistů, bruslařů i pěších. V příštích letech chceme květnaté záhony rozšířit i na další místa a použít rozmanité směsi podle lokality a místních podmínek.

„Letos jsme použili pro založení dvou záhonků formou přímého výsevu směs Strakonická louka. Je to 15 druhů letniček a bylinek s jemnými, drobnými květy v různých tvarech a barvách, které navíc kvetou v časovém sledu a po různé dlouhou dobu. Díky tomu při každé procházce

může toto místo vypadat trochu jinak. Směsi jsou navrhovány pro jednoleté použití a vytváří kompaktní porost,“ uvedla referentka městské zeleně Městského úřadu v Českém Těšíně Lada Večeřová. Ve směsi Strakonická louka jsou mimo jiné zastoupeny chrpa horská, lokanka, měsíček lékařský, něžná krásenka, ale také len velkokvětý, sluncovka či nevěstin závoj. Všechny tyto kvítky dohromady navozují pocit lehké, vzdušné, rozkvetlé louky a ve veřejném prostoru působí velice živě a hravě.

(DH)

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Den pro rodinu přilákal tisíce návštěvníků

Letošní Den pro rodinu, protože tak zní motto Českotěšínských slavností na připomínku svátku Cyrila a Metoděje, se skutečně vydařil. Vyšlo počasí, nálada i zájem veřejnosti. Do organizace se zapojilo město, jednotlivé církve, charitní organizace, ale i například školy a dobrovolníci.

Tisíce lidí si postupně na ploše rekonstruovaného parku Adama Sikory užily duchovna v podobě přednášek, koncertů a výstavy o odkazu dvou světců, ale i skvělé zábavy. Atrakce zde byly připraveny nejen pro děti různých věkových kategorií, ale také pro dospělé. Například v podobě tvoření nebo sportovních aktivit či „stezky pro zdraví“, kdy především senioři rádi využili možnost bezplatných vyšetření a vyhodnocení lékařem výsledků měření. Do pozdních hodin se na pódiu střídali zpěváci a pěvecké skupiny. Návštěvníci byli příjemně překvapeni jak nabídkou akti-

vit, bezplatnými pamlsky pro děti v podobě cukrové vaty a pražené kukuřice, skákacími hrady, horolezeckými aktivitami, aquazorbingem a dalšími možnostmi a stejně tak úrovni zábavy, jako chováním návštěvníků a pořádkem, který po sobě v parku takové množství lidí ponechalo.

Místostarosta města Vít Slováček uvedl během zahájení slavností, že na přípravě této nekomerční akce se podílely mnohé českotěšínské organizace a více než stovka dobrovolníků. „Město Český Těšín je výjimečné mimo jiné právě tím, že zde žije řada skvělých a obětavých lidí a daří se zde výjimečnému počtu církví,“ řekl místostarosta a připomněl, že se jedná již o třetí ročník akce, která se trvale zapsala na seznam aktivit města.

Fotoreportáž si prohlédněte na zadní obálce tohoto čísla.

(DH)

Slezský rynek se koná každý měsíc

Zveme vás na Slezský rynek, který se bude v letošním roce konat opět ve čtvrtky 1x měsíčně na náměstí ČSA v Českém Těšíně v těchto termínech: **29. 8., 26. 9., 24. 10., 28. 11., 6. 12. a 13. 12.** vždy od 08 do 16 hodin. Organizátorem je Spolek českých výrobců a zemědělců z Ostravy za podpory města. Prozákazníky bude připraven široký sortiment českých potravinářských a kulinářských lahůdek a výrobků.

(RED)

U nás si třísku nezadřete

O prázdninách probíhala výměna latí u všech laviček na náměstí a bude pokračovat oprava i těch lavic na území města, kde je to potřeba. V současné době je na území města cca 427 veřejných sedadel. V loňském roce bylo instalováno 17 nových laviček, z toho 7 na nábřeží Svobody (v rámci pokračování projektu Zahrada dvou břehů) a 10 na základě požadavků občanů (5 ks na ul. Hornická, 1 ks na ul. Slezská, 1 ks k označníku autobusové zastávky na ul. Hřbitovní, 1 ks k domu Komenského 12 a 2 ks podél chodníku ul. Ostravská).

V loňském roce město uhradilo za opravy a údržbu laviček 93 tisíc korun.

(RED)

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Na Hornické mají děti k dispozici nové hřiště. Atrake jsou od českotěšínské firmy SAPEKOR, která s venkovními herními prvky expanduje po Evropě. Jedná se o dvojhoupačku, hrazdu, pružinová houpadla a lezecký prvek iglů.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Nové branky jsou v parku Adama Sikory

Nové fotbalové branky mají nově k dispozici návštěvníci našeho parku Adama Sikory, a to na zelené ploše. Mičuda se zde čtávala zřejmě během posledních sto let vždy, ale branky k dispozici nebyly. Tyto

nové jsou již vytižené, což nás velmi těší. Další branky jsou zájemcům k dispozici v zahradě KaSS Střelnice na zpevněné ploše, na nábřeží Míru před psím výběhem (travnatá plocha), na sídlišti Svibice (asi 4 sportoviště mají brankoviště). Sportovci a děti docházejí také do areálů škol, kde jsou hřiště i branky k dispozici.

Park Adama Sikory má 110 let a vznikl díky velkorysému finančnímu daru Adama Sikory, který chtěl, aby polské organizace měly v Těšíně své místo pro konání venkovních akcí a místo pro fyzikulturu dětí a mládeže, jelikož německé organi-

zace je v tom velmi často blokovaly. Po druhé světové válce byl areál zestátněn, později přešel do majetku města jako park Míru. Po svém zakladateli se jmenuje padesát let.

Park byl v minulosti svědkem mnoha slavností, sportovních závodů, dožinek, ale i cvičení členů polského Sokola a v roce 1914 místem odvodu dobrovolníků do Slezské legie – součástí Polských legií (tuto událost připomíná stěla z roku 2014). Park byl revitalizován v rámci rozsáhlého projektu Zahrada dvou břehů – Těš se Těšínem.

Kontroly kol jsou pravidelné

Koncem července provedla Městská policie Český Těšín kromě své jiné činnosti také preventivní akci na kontrolu jízdních kol. Strážníci od 16 hodin do půlnoci prověřili celkem 14 jízdních kol a jejich majitele. U jednoho jízdního kola bylo zjištěno, že se jedná o odcizený předmět v evidenci, proto si celou záležitost převzala Policie ČR k dořešení.

Tyto akce budou na území našeho města z důvodu obecného nárůstu krádeží jízdních kol probíhat ještě častěji.

Město Český Těšín i letos pořídilo materiál pro forenzní značení syntetickou DNA. Díky

tomu strážníci označili dalších 50 jízdních kol. Doposud již bylo u nás takto zabezpečeno celkem 510 bicyklů, invalidních křesel nebo elektrických vozítek pro imobilní občany. Označené předměty jsou zaregistrovány nejen do databáze města Český Těšín, ale i do celorepublikové, která je zároveň také mezinárodní.

Forenzní značení je stále více uplatňovaná metoda pro preventivní ochranu movitého majetku, zejména jízdních kol, ale samotné značení a evidence kola není absolutní ochranou před krádeží. Majitel musí i nadále dbát o jeho řádné zajištění. (DH)

Smíšená hlídka na kolech

Během letních měsíců se mohou občané v polsko-českém příhraničí setkat s policejními hlídkami na kolech. V Českém Těšíně takto působí jedna hlídka, která má k dispozici dvě kola. „V rámci mezinárodní spolupráce může být hlídka smíšená, tedy složená z českých i polských policistů. Pro konání cyklohlídek nejsou přesně stanoveny dny,“ vysvětluje vedoucí Obvodního oddělení PČR v Českém Těšíně Tomáš Skalka. Smíšené hlídky vykonávají společnou službu na horských kolech v Karvině 7, Českém Těšíně, Třinci, Jablunkově, Cieszyne a obcích Jasienica a Jaworze. Jízdní kola umožní policistům rychlejší přesun

Hlášení poruchy na veřejném osvětlení

Poruchy na veřejném osvětlení nebo světelném signalizačním zařízení mohou občané nahlásit na odbor místního hospodářství Městského úřadu Český Těšín, tel.: 553 035 516 nebo na bezplatnou telefonní linku dispečinku ELTODO OSVĚTLENÍ s. r. o., kde mohou volat nepřetržitě na telefonní číslo 800 101 109. Pro upřesnění lokality poruchy je důležité nahlásit název ulice a číslo stožáru, které je uvedeno na plechovém štítku na stožáru (viz foto).

Kraj se připojil k projektu Rodinné pasy

Moravskoslezský kraj se připojil k projektu Rodinné pasy, jehož slevy lze využít a čerpat napříč republikou. Projekt je založen na systému poskytování slev rodinám s alespoň jedním dítětem do 18 let, včetně rodin neúplných, náhradních či rodin tvořených partnerským svazkem. Informace o projektu s možností on-line registrace jsou na adrese www.rodinne-pasy.cz.

Účast na projektu a využívání slev je díky podpoře Moravskoslezského kraje bezplatná a slevy lze využít napříč celou republikou, podle zapojených poskytovatelů. Projekt je inspirován projektem Familienpass v Dolním Rakousku. V Česku funguje již od roku 2006, kdy byl pilotně realizován v Jihomoravském kraji. V současnosti je do projektu zapojen také kraj Olomoucký, Královéhradecký, Pardubický, Ústecký a Kraj Vysočina.

Kludie Dinelli

v obtížně přístupném terénu, jakým jsou parky či cyklostezky, kde dochází k velké migraci polských i českých občanů do sousedního státu. Dvojazyčná hlídka je efektivnější nejen v oblasti preventivního působení, ale rovněž při případném řešení protiprávního jednání. Tato mezinárodní spolupráce je realizována na základě projektu „Policejní hlídky na jízdních kolech ve službě v polsko-českém příhraničí.“ Projekt umožnil zakoupit policistům horská kola s potřebným vybavením i uniformou. Jeho cílem je mimo jiné zvýšit pocit bezpečí obyvatel žijících v příhraničním pásmu. (RED)

Nejkrásnějším koněm je mistřovický Casanova

S podporou města Český Těšín se mohli začátkem července uskutečnit I. ročník Chovatelské výstavy původních britských plemen a II. kolo Moravského Show Pony Šampionátu, včetně doprovodných jezdeckých disciplín. Tuto akci uspořádal v parku A. Sikory Jezdecký klub Kennbery Místřovice. Přijeli chovatelé z celé České republiky a celkovým šampionem chovatelské výstavy se stal hřebec Welsh Mountain Pony Calamity Zuriel Casanova z Místřovic z pořádající stáje Kennbery. Celou akci

posuzoval bývalý rakouský drezurní jezdec a mezinárodní rozhodčí Ivan Urbas, který to neměl vůbec lehké, chovatelé předvedli v parku nádherné koně.

Po chovatelské výstavě následoval Moravský Show Pony Šampionát a po něm litý boj o pohár města Český Těšín v kategorii Nejlepší mladý vystavovatel města Český Těšín.

Nakonec byl vybrán pro svoji bojovnost jezdec Richard Mech, kterého dekoroval na vítěze místostarosta Tomáš Pavelek.

Poděkování náleží nejen vedení města Český Těšín, ale všem, kteří se podíleli na tomto úžasnému dnu a pomohli jej uspořádat, stejně jako účastníkům, bez kterých by tento den nebyl.

Veškeré výsledky této akce naleznete na stránkách www.mspsinfo.cz. Zároveň vás chci pozvat na další akci, kdy 14. září pořádáme parkurové skákání a jízdy zručnosti na poli u zahrádkářské kolonie v Dolním Žukově.

Žaneta Lodzianová, JK Kennbery

O železného hasiče

Soutěž „Železný hasič Stanislavice“ proběhne dne 14. září na hřišti ve Stanislavicích. Soutěž začíná v 9 hodin, kdy se na start proti sobě postaví muži a následně budou závodit ženy. Očekává se účast družstev z celého regionu.

„Soutěž bude zajímavá v tom, že nepůjde pouze o jeden závod, jak to bývá běžně, ale nejlepší závodníci se budou prostřednictvím postupových kol probíjovat až do samotného finále.

Každý startující musí být vybaven třívrstevným zásahovým oblekem, obuvi, přilbou a rukavicemi. Na trati budou připraveny překážky, které jsou známé z disciplín TFA, jako bariéra, motání hadic, hammer box a další,“ uvedla za pořadatelé Pavlína Pinkavová z SDH Český Těšín-Stanislavice. Závodníci, ale také diváci, se mohou těšit na zajímavý sportovní zážitek a pro všechny bude připraven i stánek s občerstvením. Pro nejlepší borce jsou pak připraveny finanční odměny a ceny od sponzorů. **(RED)**

Jubilejní sraz dvoutaktů začal návštěvou IVC

Návštěvou našeho Integrovaného výjezdového centra začal letošní již desátý Slezský sraz dvoutaktů. Majitelé výšperkovaných vozů značky Trabant v různé úpravě, ale také například Wartburg, si prohlédli nové sídlo hasičů, policistů

a strážníků, aby poté zamířili do nedaleké Řeky. Další den je čekala spanilá jízda do našeho Koňákova a dál do Těřlicka. Odpodledne proběhly v Řece jízdy zručnosti.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Řezbáři předvedou své umění v parku

Mezinárodní řezbářské sympozium proběhne letos opět v areálu parku Adama Sikory ve dnech 6.–7. září. Akce je atraktivní pro veřejnost, kdy lze pozorovat umělce při práci.

Letos bylo zvoleno téma betlém, sochy pak poslouží na náměstí během adventu. Umělci budou pracovat po oba dny od 9 do 17 hodin.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Nadšenci předvedli osvobození Těšínska

V červenci proběhl v nedaleké obci Kończyce Wielkie Piknik Military, který vyvrcholil rekonstrukcí osvobození Těšínska v roce 1945. Některá vozidla, včetně jedné české posádky z Orlové, se představila na náměstí v Těšíně. **(DH)**

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Przedmiotów ścisłych nie trzeba się bać

Wesoła nauka to kółko doświadczeń z dziedziny fizyki, chemii, biologii i matematyki. W szkole podstawowej w Czeskim Cieszynie cieszy się dużym zainteresowaniem.

W drugim półroczu badaliśmy między innymi elektrostatykę oraz prąd elektryczny w substancjach stałych i gazach. Na kolejnych zajęciach zastanowiliśmy się nad zabójcami życia: grzybami i pleśnią. Największym zainteresowaniem jednak cieszyła się ciecz

nienewtonowska. Wesoła nauka to alternatywa, jak uczyć przedmiotów przyrodniczych już na pierwszym stopniu. Mam nadzieję, że cel został spełniony i dzieci nie będą przechodziły na drugi stopień z przekonaniem, że fizyka, chemia, biologia to przedmioty, których trzeba się bać. Mam nadzieję, że lekcje obudziły w dzieciach ciekawość i doświadczenia będą przeprowadzały również w domu.

Małgorzata Kujawa

Dopravní výchovu má každý rok na 800 dětí

Děvčata ze ZŠ Havlíčkova nacvičovala bezpečný pohyb v roli chodce i cyklisty.
FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Na dopravním hřišti v Českém Těšíně až do prázdnin vrcholila praktická část dopravní výchovy pro základní školy. Pak bylo zařízení otevřeno pro veřejnost a od září zde opět budou trénovat bezpečný pohyb v dopravě školáci.

„Hřiště je úžasným prostředkem, díky kterému si děti v klidu a bezpečně mohou nacvičit situace na vozovce, jak vstupovat a jak se chovat na přechodu pro chodce, seznámit se s dopravními značkami. Některé se zde dokonce naučí jezdit na kole, protože někteří rodiče jim raději koupí mobil než bicy-

kl,“ říká strážnice Gabriela Chnůriková.

Výuka teoretické části i praktické dopravní výchovy probíhá na školách ve třetích a čtvrtých třídách od února. Každým rokem proškolíme díky svému dopravnímu hřišti a skupině prevence Městské policie Český Těšín až 800 dětí. Ještě do první zářijové neděle jej může využít veřejnost. Vstup je o prázdninách vždy volný a správce hřiště umožní bezplatné zapůjčení kol, cyklistických přileb a koloběžek, které jsou ve výbavě dětského dopravního hřiště. (DH)

Nová zdravotnická škola Agel rozšiřuje výuku

Naše škola je ve městě nová, ale velmi intenzivně se integruje do školského života i do dění ve městě. Od září se rozšiřujeme o další třídu a připravujeme i vyšší odbornou školu a kvalifikační kurz pro sanitáře.

Zaznamenáváme rostoucí zájem, proto v září otevíráme již tři třídy: v oboru praktická sestra dvě a zdravotnické lyceum jednu. Ve školním roce 2020/2021 také nově otevřeme v Českém Těšíně vyšší odbornou školu pro obor všeobecná sestra, což zajistí návaznost studia pro naše maturanty,

ale i maturanty z jakýchkoliv středních škol. Ve spolupráci s českotěšínskou nemocnicí, která akreditovala kvalifikační kurz Sanitář, zahajujeme výuku v tomto kurzu koncem září. Bližší informace můžete získat na stránkách nemocnice a školy.

Naše škola má za sebou první školní rok v Českém Těšíně, kdy jsme vzdělávali 60 studentů v oboru zdravotnický asistent a zdravotnické lyceum. Vzdělávání jsme zpestřili i výukou ve zdravotnických a sociálních zařízeních, aby si studenti mohli propojit vědomosti teoretické

s praktickými. Rovněž jsme se studenty naší školy navštěvovali seniori v různých zařízeních, kde jsme realizovali mezigenerační učení a učili se komunikačním dovednostem.

Během prvního školního roku existence jsme se ochotně a rádi zapojili do života města např. vítání občánků, aktivně se účastnili majálesu, intenzivně spolupracujeme se zdejší nemocnicí a organizací ADRA v jedinečném projektu Setkavárna.

Karin Delongová,

AGEL Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická

Žáci ocenění Třineckými železárnami

Slavnostní ocenění nejúspěšnějších žáků regionu spojené s udílením titulu „Talent 2019“ v oblasti předmětů s technickým zaměřením proběhlo v Třinci. Pozvání na předávání ocenění se dostalo i dvěma žákům ZŠ Kontešinec – devátákům Ondřeji Fryszovi a Adamu Stonawskému, kteří si jej vysloužili kromě celkové svědomité práce a úspěchů v různých soutěžích především za tituly vicemistrů a mistrů ČR z mistrovství ČR ve Finanční svobodě. Ocenění předal ředitel pro personalistiku TŽ Ivo Žižka. Oběma oceněným gratulujeme a přejeme jim hodně podobných úspěchů i v budoucnu na středních školách!

Radek Sporysz

FOTO / ARCHÍV ŠKOLY

Den Země a děti ZŠ Hrabina

Věděli jste, že rok 2019 byl vyhlášen rokem periodické tabulky prvků? Akce pro děti bez rozdílu věku ZŠ Hrabina nesla podtitulek „Chemie kolem nás“. Žáci měli možnost seznámit se na vlastní kůži v průběhu projektového dne s některými chemickými prvky a na připravených stanovištích prožít napínavá dobrodružství. Každý si mohl vyrobit vlastní sopku, poté ji nechat vybuchnout pomocí octa, jedlé sody a barviva. Zají-

mavé byly pokusy se suchým lemem, rozhýbání rozelek ve skleničce či psaní zprávy neviditelným písmem. Jedno stanoviště bylo o recyklaci elektrozařízení, o nadměrné těžbě nerostných surovin a vzácných kovů a z toho vyplývající nenávratné destrukci krajiny a zneužíváním dětské práce v dolech. To vše se děje proto, abychom získali nový, lepší telefon. Ekologické informace byly velmi důležité

v tématu Zahrada a používání či zneužívání pesticidů. Žáci řešili, jaké chemické látky se dostávají do půdy a zda ohrožují naše zdraví. Mnoho zážitků a zajímavé informace si žáci po celé akci odnášeli domů. Všechny jmenované aktivity byly finančně podpořeny grantem Moravskoslezského kraje. Děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

Jolana Kantorová, Vlasta Potyszová

KRÁTCE

Chci touto cestou vyjádřit uznání hasičům ze stanice HZS MSK Český Těšín za rychlý a profesionální zásah. V bytě mé 89leté tchyně si ve spíži vytvořily vosy hnízdo. Vletěly do bytu a uštědřily manželce okamžitě 4 žihadla. Likvidace svépomocí nebyla možná.

Po složitých telefonických jednáních na lince 150, kdy mně pracovnice odkazovala na dobrovolné hasiče, kteří mohli přijet až druhý den, konečně vydala pokyn k výjezdu profesionálním hasičům.

Dostavili se za několik minut, rychle zlikvidovali nebezpečí, navíc jejich vystupování bylo velmi příjemné.

Ještě jednou českotěšínským hasičům děkuji.

Josef Štáf

Studenti Obchodní akademie soutěžili v Itálii

Pro čtveřici studentů Obchodní akademie letošní školní rok vyvrcholil účastí na evropském finále soutěže EBG – European Business Game, prezentaci inovátorských podnikatelských záměrů.

Studenti 3.B prošli výběrem ve školním kole, později zvítězili v regionálním. Finalisté EBG pak každoročně prezentují své projekty před mezinárodní porotou, letos v Itálii.

Finále se konalo v Modeně a okolí a zúčastnilo se sedm týmů z šesti evropských zemí. Český tým představil svůj projekt – speciální vyhřívaný nůž, který usnadní krájení mražených potravin, ale také například cukrářských plev, a vysloužil si cenu publika. Výherním projektem se stala multifunkční bunda, kterou představil tým z italské Ravenny.

Výjezd studentů do Itálie by nebyl možný bez finančního přispění města Český Těšín.

**Markéta Mrózková,
Monika Tomiczková**

Spotkanie z profesorem Danielem Kadłubcem

W ostatnich dniach czerwca mieliśmy przyjemność wysłuchać wykładu profesora Daniela Kadłubca, który jest wybitnym znawcą historii i kultury naszego regionu, Śląska Cieszyńskiego, a także badaczem folkloru i gwary cieszyńskiej. Opowiadał nam o naszym pochodzeniu, historii Zaolzia i gwarze, która ludzi na naszym terenie łączy od wieków. Zaciekała nas informacja, że nasza gwara jest najstarszą odmianą języka staropolskiego. Powiedział nam, żebyśmy dbali o poprawną gwarę i pamiętali o naszych korzeniach i pięknych tradycjach. Spotkanie nas bardzo zaciekało i dowiedzieliśmy się wielu ciekawostek o historii naszego terenu.

**Dominika Malicka,
Alicja Halama, kl. VIII A**

V pohádkovém lese

Poslední dny školy jsme zpříjemnili dopoledne stovkám předškoláků z Českého Těšína v rámci akce Pohádkový les v naší zahradě v SVČ Amos. Děti několik dní tvořily, soutěžily a sportovaly. Během jednoho odpoledne jsme si spolu s dětmi a rodiči tuto akci užili v rodinném a aktivním duchu. Děkujeme Radaně Vozňákové za kouzelné vystoupení! V dalším Pohádkovém lese se určitě uvidíme už za rok! Těší se na vás náš kreativní kolektiv.

(MZP) FOTO / MAGDA ŽURAW - PEČ

Technický kroužek má neskutečné zázemí

V technickém kroužku mají děti přístup k moderním technologiím, například 3D tiskárně.

Na konci června proběhlo slavnostní ukončení školního roku v Trianonu. Rodiče dětí, učitelé, ale i vedení města zastoupené místostarostou Vítom Slovákem, si prohlédli moderní vybavení dílen, 3D tiskárny, elektronické stavebnice, ale také co všechno děti během roku vyrobili nebo co se naučili.

„Pro nový školní rok 2019/2020 pokračujeme v Technickém kroužku, plánujeme otevřít dvě skupiny pro začátečníky a pokročilé, obě po 8–10 studentech. Kroužek bude probíhat od října a zájemci ve věku nejlépe 11–12 let se mohou přihlašovat prostřednictvím SVČ Amos.

Účastníci se mohou těšit opět na základy techniky, robotiky, kybernetiky i programování, k dispozici jsou stavebnice robotů LEGO® Mindstorms, pro pokročilejší pak ArduinoKit®, 3D tiskárny a další. Naučí se také základy navrhování a vývoje elektroniky a s nimi spojené činnosti – leptání, pájení. Seznámí se také s měřicí technikou, senzory a dalšími komponenty,” uvedl předseda Trianonu Viliam Šušňal s tím, že dětem se budou věnovat opět zkušení lektori z VŠB-TU v Ostravě. Město dlouhodobě spolupracuje se zapsaným spolkem Trianon.

(DH) FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Božkovci dobyli Ostravu!

Do vysvědčení nám zbýval jeden jediný den. Namísto do školy jsme však zamířili na Masarykovo náměstí v Ostravě, kde se konala bitva O pohár Ostravské univerzity. Pod znakem Gymnázia Josefa Božka a s názvem týmu Božkovci, v konkurenci čtyř ostravských gymnázií jsme v zastoupení šesti nejlepších – Tiny Deutscherové, Nikol Raszkové, Leony Riedelové, Antonína Vavřáče, Marka Zelinky a kapitána Filipa Kalety – činili malé kroky, kterými jsme v tabulce postoupili až na zlaté místo.

Za obrovského nadšení naši reprezentanti pozvedli putovní pohár Ostravské univerzity nad hlavu.

Magdalena Bilková

FOTO / ARCHÍV ŠKOLY

Výuka fyziky podle svých představ

Školy potřebují pro výuku nejen vzdělané odborníky, ale především takové učitele, kteří vědí, co je to správné vzdělávání. ZŠ Pod Zvonek v Českém Těšíně je velmi moderní školou. Proč? Protože v ní pracují uvědomělí učitelé. Začíná to u ředitelky, která má vizi a velkou zodpovědnost. Na škole pracuje tým zkušených kantorů, kteří se pravidelně scházejí, spolupracují mezi sebou, vzájemně se proškolují a neustále hledají nové metody práce. A právě touto cestou se vydal i mladý učitel fyziky a matematiky Radek Solowski. Jelikož sám je otcem tří dětí, nejlépe zná jejich potřeby. Že se mladým lidem musí vše názorně ukázat, aby pochopili podstatu věci.

V květnu spolu s dalšími kolegy celkově pro školáky svépomocí zrekonstruovali fyzikální pracovnu, aby se technické vzdělávání ve škole stalo propojením manuálních a intelektuálních činností. Základní myš-

lenka vycházela z problematiky současné doby, že většina tatínků už doma nemá dílnu, s dětmi nijak neexperimentuje. Ale zručnost se přitom hodí každému. Vybudování odborné pracovny se však neomezuje na samotnou výuku, ale například část chodby je věnována vesmíru a astronautice, další stěny slouží k poučení žáků a k řešení kvízových otázek. Další názorné pomůcky ve škole mají žáky zaujmout, názorně jim ukázat, jak se dá vyučovat fyzika přitažlivě. Učitel je zde pro své žáky výchovným vzorem, umí je přesvědčit o opravdivosti své myšlenky, žáci mohou jeho dobrému úmyslu věřit. Tvořivá škola má budoucnost. A učitelé a další pracovníci školy, kteří dbají o dobro a budoucnost svých svěřenců, ukazují dětem realitu, jsou výhrou pro budoucí generace.

Pavla Dudysová,
radní města Český Těšín

Festival barev již podruhé

První červencovou sobotu se stadion "Pod Wałką" zahalil do barev a užili jsme si báječné taneční odpoledne! Pozitivní energie a nekonečné množství úsměvů, skvělá hudba a zábava s barvičkami Holí!

(ŽP) FOTO / DANIEL SZURA

Cyklotoulky na Těšínském Slezsku

Pokračování televizního pořadu Cyklotoulky, který je pravidelně vysílán na sportovním kanále České televize ČT 4, se v červnu natáčelo mimo jiné v Těšínech.

„Pořad má mezi cyklisty a turisty velkou sledovanost, takže pro Těšínské Slezsko je to dobrá reklama,“ řekl místostarosta Vít Slováček, který televizní tým na hranici přivítal. Moderátoři pořadu, který se vysílá také ve Slovenské televizi, projeli dolinou Lomné, navštívili Jablunkov a Mosty u Jablunkova, byli se podívat na opevnění na Šancích a vyšlapali na Hřavu. Pak přeskočili do Těšína. Díky tomuto dílu se čeští a slovenští diváci podívají na hranici rozděleného dvojměstí, kde v posledních letech samosprávy vybudovaly několik kilometrů společných tras. Zajímal je i magický Zámecký vrch a nedaleký Archeopark v Chotěbuzi Podoboře.

Na mostě Přátelství přivítali tým Cyklotoulek dva místostarostové. Za českou stranu Vít Slováček a za polskou Krzysztof Kasztura. FOTO / PETR KOLČÁREK

„Těšínské Slezsko je velmi atraktivní pro cykloturisty, je zde zhruba 400 kilometrů značených tras, různého převýšení i složitosti. Každý si zde vybere podle svých možností,“ uvedl Petr Kolčárek, výkonný tajemník Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem

v Třinci, který spolupracoval na vytvoření cyklomap nebo mobilní aplikace pro milovníky horských kol.

Přesný termín, kdy se bude díl z Těšínska vysílat, není ještě stanoven, ale mělo by to být někdy v druhé polovině srpna. (DH)

Chór TRALLALA podbił Cattolikę

Chór dziecięcy TRALLALA, działający przy Polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie pod batutą Beaty Brzóskej, przebywał we Włoszech. Celem tego wyjazdu był udział chóru w konkursie QUEEN of Adriatic Sea.

Młodzi śpiewacy stanęli w szranki z chórem dziecięcym Coro Voci Bianche z Rimini (w swej kategorii) oraz z chórami dorosłych z Włoch, Chorwacji, Australii, Bułgarii oraz Polski (w ramach Grand Prix).

Dzieci w drodze do Cattoliki, miejscowości położonej nad Morzem Adriatyckim niedaleko Rimini, dały koncert w kościółku w Santa Margherita del Gruagno w

poblizu Udine, gdzie ich występ spotkał się z wręcz entuzjastycznym przyjęciem. Następne koncerty odbyły się w San Leo oraz już w ramach konkursu w Cattolice. Ogromną radość sprawiło wszystkim absolutnie zwycięstwo - zdobycie złotego pasma w kategorii chórów dziecięcych, nagrody dla najlepszego dyrygenta oraz nagrody głównej Grand Prix. Na pożegnanie chórzyscy wzięli udział w mszy świętej, gdzie zaprezentowali repertuar sakralny. Chórowi akompaniowała Marta Wierzgoń oraz Alicja Adamczyk.

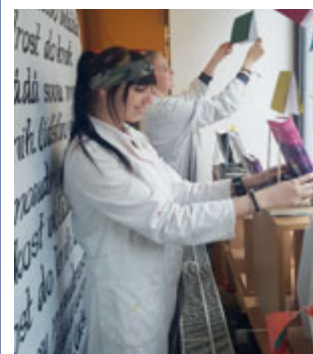
Dzieci wróciły pełne wrażeń, ponieważ oprócz występów udało im się zwiedzić Udine, Bolonię, San Marino, San Leo,

pohasać na plaży i odwiedzić Oceanarium w Cattolice. Chórzyscy śpiewali przez cały czas - w autobusie, dla kelnerów w hotelu, w zwiedzanych kościołach, na ulicach, zachowując przy tym godną podziwu dyscyplinę oraz dobry humor i radość. Repertuar chóru jest ambitny i różnorodny. Chórzyscy zachwycali zwłaszcza wykonaniem trudnych utworów.

Dziękujemy wszystkim organizatorom za przygotowanie i opiekę w czasie wyjazdu. Miastu Czeski Cieszyn, Ministerstwu Kultury RC, Konsulatowi Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie oraz Stowarzyszeniu Rodziców i Przyjaciół Szkoły MASKOT za wsparcie finansowe. Alicja Branna

Ojedinělý projekt s podporou města

Jak vylepšit vzhled Hlavní třídy? Tím se trápí nejen radnice, ale i občané, a dokonce i teenageři. Studenti Albrechtovy střední školy, obor aranžér, přišli s nápadem vytvořit alespoň pro některé prodejny výkladní skříně tak, jak je k tomu vede učitelka Martina Damková. Ne u všech provozovatelů či majitelů našli mladí aranžéři pochopení, přesto že nežádali o finanční příspěvek na náklady. Za to paní starostka Gabriela Hřebačková

přijala tento návrh s nadšením, dokonce vnukla myšlenku zažádat si o dotaci. A tak vznikl projekt podpořený městem Český Těšín „Výkladní skříně prodává“. Ve městě bylo vytvořeno pět „vzorových profesionálních“ výkladních skříní. Projděte se centrem, sami zkuste určit, které výkladní skříně jsou aranžovány budoucími odborníky aranžéry, dnes ještě studenty Albrechtovy střední školy.

Vanda Palowská, ředitelka školy

Vyšly reportáže Z vrchoviny a hor

Pavel Sztwiertnia, rodák z Těšínska, absolvent Lesnické fakulty VŠZ v Brně, vydal již čtvrtou knihu loveckých reportáží, nazvanou „Z vrchoviny a hor“. Všechny vyšly v třebičském vydavatelství „Akcent“.

Jde o zvláštní literaturu faktu, jejímž podkladem byly lovecké deníky, psané autorem od osmdesátých do devadesátých let minulého století. V této velmi zdařilé knize, a podobné hodnocení si zaslouží i ty předchozí, jsou obsažena nejen fakta, ale také emoce. Jde totiž o dramatické příběhy, které tvoří specifický žánr reportážně-povídkový. Autor je dokonalým znalcem přírody, jejích zákonů. Vnímá přitom i symbolickou a kulturní hodnotu, která je v těchto neměnných pravidlech obsažena. Význam zmíněných norem promítá i do mysliveckých rituálů s magickým základem. Úcta k tradicím je jedním ze stabilizujících prvků v dnešním nestabilním světě, dává totiž sílu pramenící z mnohageneračních zkušeností. Toto je jedno z posláních knihy. Některé příběhy mají přímo detektivní konstrukci, která udržuje čtenáře v napětí během celé četby. Ve fabulačním prostoru, do kterého

jsou reportáže zasazeny, mají svoje místo i svérázné postavy dávající zvláštní kolorit tomuto originálnímu světu, sahajícímu od Těšínských Beskyd, přes Andělské žleby, Loučnou nad Desnou a polesí Kouty v Jeseníkách, po Žďárské vrchy s osadou Odranec a říčkou Fryšávkou na Vysočině. Tato krajina vyvolává v autorovi až mystické nálady, které se shodují s jeho vztahem k přírodě, k jejím neměnným zákonům. Ve stabilních přírodních cyklech, opakujících se od nepaměti, vidí jedinou jistotu, která mu dává sílu a naplňuje smysl jeho života.

Autor je excelentním vypravěčem s nesporným literárním a jazykovým talentem. Svoji vysoce profesionální kompetenci dovede skloubit se svými fabulačními schopnostmi. Výsledkem je pak text, který čtenáře nejen zaujme, ale také poučí. Současně mu dává možnost nahlédnout do autorova nitra. Je plně emotivní a širokých filozoficko-meditačních duchovních dimenzí. Jde o velmi zajímavou a hodnotnou literaturu, kterou doprovázejí velmi působivé černobílé fotografie. Daniel Kadlubiec

ROZLOUČENÍ SE ČTENÁŘI

Vážení a milí čtenáři, toto vydání Těšínských listů je posledním, které jsem pro vás připravila. Při loučení vám chci poděkovat za společných téměř deset let, kdy pod mojí redakcí vyšlo 53 vydání městského periodika.

Nekončí se mi lehce, zvláště, když časopis nejednou vyhrál celostátní soutěž o nejlepší periodikum samosprávných celků.

Těšínské listy tvořily mimořádnou část mého novinářského života, umožnily mi realizovat některé projekty, které sice byly velmi pracné, ale poučné a zajímavé. Mám například na mysli Těšínské toulky minulostí, Proměny města a soubory článků o těšínském nářečí, starých dokumentech, významných osobnostech a historických událostech.

Žel, tyto cykly značného čtenářského ohlasu nezapadají do současné, spíše věstníkové koncepce časopisu. S takovým zaměřením se sice neztotožňuji, ale respektuji právo vydavatele určit si obsah a formu novin veřejné služby.

Děkuji všem, kteří mne v uplynulém desetiletí poskytli tvůrčí svobodu. Můj vděk patří rovněž dopisovatelům a spolupracovníkům, za všechny jmenuji Czesława Krainu, který jako zapálený laik pro poznání a popularizaci stoleté historie města Český Těšín podle mého soudu udělat více než k tomu povolání instituce.

Možná se někdy opět setkáme, neboť jak říká básník našeho kraje – „všechno má a chce mít svůj čas“.

srdečně vaše Dorota Havlíková

**Pod modrým
TĚŠÍNSKÝM
NEBEM**

6. 9. 2019 **PARK ADAMA SIKORY
V ČESKÉM TĚŠÍNĚ**

Program:
 18:00 hod. Ilona Csáková
 19:30 hod. Marek Ztracený
 21:00 hod. Voxel
 21:50 hod. Laser show

Změna programu vyhrazena.
Pořádá město Český Těšín.

ČESKÝ TĚŠÍN

Po nashymu v dalekém Portoriku

Reprezentovat Českou republiku, folklorní region Těšínské Slezsko, své domovské město Český Těšín v zahraničí se soubor Slezan z Českého Těšína vydal již mnohokrát. Poprvé v jeho téměř 65leté historii však putoval až za Atlantický oceán, do Portorika.

Tuto exotickou zemi soubor Slezan vyjel navštívit 18. června brzy ráno přes Prahu a Filadelfii. Nejenom navštívit, ale hlavně předvést své umění, krásu těšínských a horalských krojů a rozmanitý taneční i hudební repertoár včetně pro

nás typických nástrojů – cimbalu a gajd.

Slezanovci – tanečníci, muzikanti a zpěváci FS Slezan – se zde zúčastnili 3. mezinárodního folklorního festivalu „Puerto Rico's International Folk Fest“, konaného pod záštitou celosvětové organizace CIOFF® působící v rámci UNESCO.

Festival s dalšími doprovodnými koncerty probíhal do 1. července v regionu Portal del Sol na západní straně ostrova, oblasti známé pro své bílé písečné pláže a turisticky atraktivní místa. Spolu s dalšími

devíti soubory z celého světa se Slezan setkal s vřelým publikem, které se zájmem sledovalo jeho vystoupení, průvody či workshop v městech Rincón, Cabo Rojo, San Sebastián, Mayaguez a Isabela. Slezská písnička je milá, hladí, je kontrastem k temperamentnímu folkloru ostatních souborů, zejména těch z Latinské Ameriky. Navíc se v cizině vždy moc líbí i kroje našeho regionu, i když v teplotách přes 30 °C a za pověstné karibské vlhkosti Slezanovci rádi během volných chvil vyměnili kroj za plavky.

V hlavním městě ostrova San Juanu zavítal soubor i do senátu, kde byly senátorce Evelyn Vázquez Nieves, která převzala záštitu nad festivalem, předány upomínkové předměty.

Soubor Slezan děkuje Moravskoslezskému kraji a městu Český Těšín za významnou finanční podporu, bez které by turné na americký kontinent nebylo možné, SVČ Amos Český Těšín za organizační podporu a věnované upomínkové předměty.

(LFG)

Prázdniny ve městě přilákaly stovky dětí

Tradiční českotěšínská celoměstská akce Prázdniny 2019 se chýlí ke konci. Nabídka dopoledních či odpoledních aktivit pro děti u nás každým rokem osloví stovky zájemců o aktivní trávení prázdnin. Zahrnuje výtvarné, sportovní, kvízové a tvůrčí aktivity, které připravují různé organizace ve spolupráci se SVČ Amos. „Celkem jsme letos nachystali na každý

den minimálně jednu aktivitu a také 4 rodinné výlety. Největšímu zájmu se těšily akce spojené se sportem, jednalo se především o in-line bruslení, lanové aktivity nebo vyjíždky na ponících, ale také zaměřené na tvoření a knihovnická road movie. Průměrně na jednu akci přijde cca 22 účastníků, jen v červenci to bylo skoro 800 dětí,” říká ředitelka SVČ Amos Eva Juricová.

Během srpna se děti mohly těšit na mozkolamy, dále například sportovní dopoledne s hokejem, letní kino s babičkou, zdobení triček, sportování, jízdu na koních, tvoření a podobně. Slavnostní ukončení prázdnin proběhne poslední srpnový den v Avionu. Nejaktivnější účastníci se mohou těšit na odměny. (DH)

Jen na knihovnickou road movie, kdy zájemci vyráběli z lepenky terénní auto pro knižní safari, přišly desítky dětí.
FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU AMOS,
Český Těšín, příspěvková organizace
Frýdecká 690/32, 737 01 Český Těšín
www.svcamos.cz info@svcamos.cz

31. 8., 17.00 hodin, Kavárna a čítárna Avion

SLAVNOSTNÍ UKONČENÍ PRÁZDNIN

Účast je omezena pro prvních 30 dětí, které nasbíraly nejvíce bodů. Tři nejlepší účastníci převezmou hodnotnou cenu, ostatní pak obdrží malou upomínku. Žádáme účastníky, aby se na vyhodnocení dostavili v tričku akce Prázdniny 2019.

PŘIPRAVUJEME:

19.–22. 9.

POKLADY Z TĚŠÍNSKÉ TRUHLÝ

Nahlédneme do skříně – plné zajímavých odkazů našich předků, historie i současnosti. Symbolické otevření Truhly proběhne v rámci Jubilejního koncertu souboru Slezanek v pátek 20. 9. v Těšínském divadle. Budeme svědky otevření Center folklóru Těšínského Slezska po obou stranách řeky Olše v Českém Těšíně a Cieszyńie. Sejdeme se na Večeru u cimbálu s hosty z Rožňavy a připravujeme Workshopy na cestách – tentokrát do Żywce a okolí. Nebude chybět tradiční XIX. Těšínský jarmark řemesel na zámku v Cieszyńie, který nabízí bohatý program – od kulinářských workshopů, přes rukodělné a celou atmosféru bude dotvářet vystoupení folklórních souborů, kapel i divadelní představení pro děti. Můžeme se těšit opět i na „Soutěž o těšínský jablečný štrůdl“.

OZDRAVNÝ POBYT DĚTÍ V BĚLÉ POD PRADĚDEM – JESENÍKY

Letošní prázdniny strávilo na ozdravném pobytu v Jeseníkách celkem 78 dětí. Pobyt byl pořádán městem Český Těšín ve spolupráci se Střediskem volného času Amos, Český Těšín.

V nádherném prostředí Jeseníků jsme s celotáborovou hrou „Po stopách Čerokiů“ prožili krásných deset dní. Děti měly možnost seznámit se s životem Indiánů, stihli jsme i dva výlety. Ten první byl překrásný výlet na jelení farmu. Druhý jsme využili k výstupu na nejvyšší horu Jeseníků – Praděd.

Pobyt jsme si všichni moc užili, našli jsme si nové kamarády a odnášíme si domů mnoho krásných zážitků.

Eva Juricová, SVČ Amos

MPT „KOUZELNÝ KOLOVRÁTEK“ – CIESZYŃ

Tricet dětí z obou Těšínů společně pobývalo na Mezinárodním příměstském táboru v COK Dom Narodowy Cieszyń. Společně s SVČ Amos Český Těšín byl připraven bohatý program k poznání lidové kultury regionu Těšínského Slezska. Pod názvem „Kouzelný kolovrátek/Zaczarowany kołowrotek“ proběhl tábor v rámci projektu „Kaj indzi inači- u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska.“

Pobyt dětí byl realizován zábavnou formou dílčích workshopů. Děti malovaly, kreslily, lepily, pletly a učily se písně a tance z okolí Těšína pod vedením uměleckých vedoucích souborů Slezanek a Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej. Společně děti navštívily Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

Šárka Klimoszová, SVČ Amos

PRŮBĚHACÍHO HODNOCENÍ
PROJEKTU (CZ) (EU)

PRŮBĚHACÍ HODNOCENÍ
PROJEKTU (CZ) (EU)

Moravskoslezský
kraj

PRŮBĚHACÍ HODNOCENÍ
PROJEKTU (CZ) (EU)

PRŮBĚHACÍ HODNOCENÍ
PROJEKTU (CZ) (EU)

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

ZAJÍMOVÉ AKTIVITY

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY PRO SŠ

11 lekcí včetně závěrečného společenského večera
cena kurzu: 850 Kč/osobu
zahájení kurzu: od 26.9., KaSS „Střelnice“

KURZ TANCE A SPOL. VÝCHOVY PRO GYMNAZIUM

13 lekcí včetně závěrečného společenského večera
cena kurzu: 950 Kč/osobu
zahájení kurzu: od 13.9., KaSS „Střelnice“

TANEČNÍ KURZ PRO MANŽELSKÉ A PŘÁTELSKÉ PÁRY

9 lekcí včetně závěrečného společenského večera
cena kurzu: 2400 Kč/pár
zahájení kurzu: 16.9. ve 20:15, KaSS „Střelnice“

MUZIKÁLOVÝ TANEC

cena kurzu: 1250 Kč/5 měsíců
ukázková hodina: 16.9. * 15:00
pondělí 15:00 - 16:00, KaSS „Střelnice“

HOBBY DANCE

cena kurzu: 1800 Kč za pár/3 měsíce
zahájení kurzu a ukázková hodina: 4.9. a 11.9. * 18:00
výuka probíhá v období září - červen,
středa 18:00 - 20:00, KaSS „Střelnice“

KURZ LATINO FIT III

cena kurzu: 950 Kč/7 lekcí
termín zahájení kurzu: pondělí 16.9. * 19:15,
KaSS „Střelnice“

EXTERNÍ amatérská taneční skupina

ukázková hodina: 4.9. a 11.9. * 18:00
výuka probíhá každou středu 18:00 - 20:00,
KaSS „Střelnice“

MAŽORETKY SRDÍČKO

kurzovné: 1250 Kč/5 měsíců
ukázková hodina: 3.9. a 10.9. * 16:00
3 věkové kategorie: 15:00 - 16:00 hod. 4 - 7 let
16:00 - 17:00 hod. 8 - 11 let
17:00 - 18:00 hod. 12 - 15 let

PĚVECKÝ SBOR SLEZAN

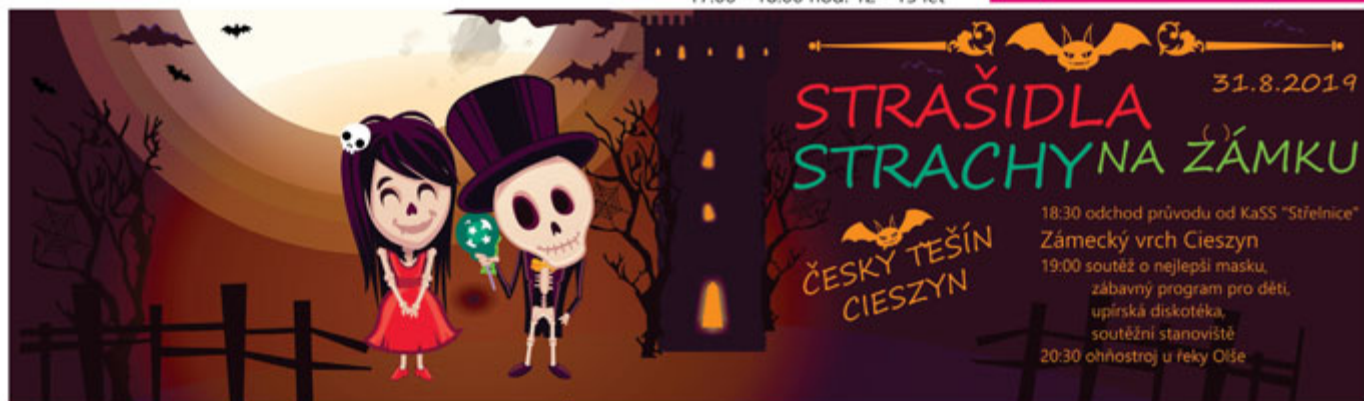
každé pondělí * 17:30, KaSS „Střelnice“
PS Slezan přijme do svých řad zájemce o
sborový zpěv do všech hlasových skupin
- soprán, alt, tenor a bas. Sbor s dlouholetou
tradici a repertoárem se skladbami od
klasiky po jazz, vystupuje na koncertech
v ČR i v cizině.

sbormistryně Kamila Kurníková

DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR SLEZÁNEK

každý čtvrtek v KaSS „Střelnice“,
podmínka je školní věk od 7 let
informační schůzka: 5.9. * 15:00
kurzovné: 900 Kč / školní rok
sbormistryně Kamila Kurníková

přihlášky a více info: www.kassct.cz/zajimave-aktivity

Fotbalisté druží, nejlepším střelcem Malyjurek

V rámci Svátku Tří Bratří proběhl již 4. ročník fotbalového turnaje přípravků „O pohár ředitele SÚZ“. Mladí sportovci narození v roce 2012 a mladší ukazovali od první do poslední minuty obrovské zaujetí a touhu po vítězství. Svou neporazitelnost potvrdil tým FK Fotbal Třinec, který dokázal na tomto turnaji již počtvrté zvítězit. Na druhém místě skončil domácí tým FK Český Těšín a na místě třetím SC Smilovice.

Nejlepším hráčem turnaje se stal Tomáš Pauly z SC Smilovice, nejlepším střelcem byl se sedmi góly zvolen Alex Korabík z Třince a cenu pro nejlepšího brankáře si odnesl Oliver Malyjurek z Českého Těšína. Děkujeme rodičům, trenérům a dalším divákům, kteří vytvořili dětem skvělou atmosféru a po celou dobu turnaje neúnavně povzbuzovali. A všem hráčům přejeme, aby jim nadšení pro fotbal vydrželo co nejdéle. **Alena Nogolová**

Horka končí, je čas myslet na brusle

S prvním zářijovým dnem začne příprava ledové plochy, která bude sportovcům i veřejnosti k dispozici kolem poloviny září, vše záleží od počasí a průběhu tvorby ledu. Budeme se snažit, aby byla ledová plocha přístupná veřejnosti co nejdříve – deklarují zaměstnanci Správy účelových zařízení.

BRUSLENÍ PRO VEŘEJNOST 2019/2020 – termíny se ještě mohou změnit, prozatím vše ladíme na novou zimní sezonu i se sportovními kluby.

Středa	10.00–11.30 hod.	15.30–17.00 hod.
Pátek	15.30–17.00 hod.	
Sobota	14.00–15.30 hod.	
Neděle	8.30–10.00 hod.	14.00–15.30 hod.

Výše vstupného a ceny služeb se nemění:

Veřejnost	30 Kč
Senioři nad 60 let	zdarma
Děti do 6 let	zdarma
Ve dnech 24.12. 2019 a 31.12. 2019	zdarma
Skřínka – zapůjčení	10 Kč
Broušení bruslí	90 Kč

Více informací, plánované akce a změny v termínech veřejného bruslení naleznete na našem webu www.suzct.cz. **(RED)**

Plavec Buława udivoval konkurenci

V plaveckém oddílu TJ Slavoj Český Těšín vyniká hlavně Andrzej Buława, který na přeboru Moravy, kde startovalo 45 oddílů, získal v šesti disciplínách pět medailí – dvě stříbrné a tři bronzové. Je to nejlepší výsledek v téměř šestileté historii oddílu. Buława potvrdil skvělou formu z přeboru Moravskoslezského kraje, kde nenašel přemožitele. Zde vyhrál všech šest disciplín. Trenér Ivan Makaj měl radost i z výsledků ostatních českotěšínských plavců. „Z naší dvanáctičlenné skupiny se všichni proborovali do krajského přeboru, což je cílem našeho celoročního snažení. Ve svých hlavních soutěžích se dokáží v přeboru umísťovat mezi deseti nejlepšími. Například

Sofie Vavrdová čtyřikrát, Anežka Blechové se to povedlo třikrát, stejně tak Danovi Denkovi,“ podotkl. Osvědčilo, že do přípravy zařadil atletické i gymnastické tréninky a poprvé také třídní soustředění. Českotěšínský plavecký oddíl měl loni zastoupení i na mistrovství ČR. „Konkurence je velká a trénují více. Každý pátek jezdí do Karviné, kde je větší bazén,“ pokračoval Makaj s tím, že Anežka Blechová se nominovala na prestižní závod – Velkou cenu Ostravy s mezinárodním a obsazením. Setkala se zde s českou špičkou. Činnost oddílu podporuje město Český Těšín. **(RED)**

Prázdninové investice do sportovních zařízení

Po dobu prázdnin probíhaly také investice do sportovišť. Plovárna, stadion Frýdecká i zimák potřebují průběžnou údržbu, ale také rozsáhlejší opravy. Správa účelových zařízení, které pro město spravuje sportovní objekty, zde o prázdninách proinvestovala půldruhého milionu korun. Celkovou rekonstrukci například prošel Modrý pavilon u zimního stadionu, který si část čtenářů pamatuje z dob svého mládí jako jediné zázemí pro bruslaře a hokejisty, než na místě bruslicí plochy vznikl zastřešený stadion.

„Toto je naše letošní největší investiční akce, která si vyžádala více než milion korun. Zahnuje výměnu elektroinstalace, topení a rozvodů vody. Dále jsme provedli celkovou opravu sociálních zařízení, schodiště a stěn. Z venku je patrná výměna oken, oprava střechy, provedli jsme nové nátěry omítek a upravili terén kolem budovy. Nová je i vstupní brána,“ uvedl ředitel Správy účelových zařízení Edvard Huczala s tím, že Modrý pavilon využívá TJ Slavoj pro svůj sekretariát, pro svá jednání, a hlavně zde působí úspěšný oddíl českotěšínských šachistů. Budova slouží i malým hokejistům z HC Vlcí pro skladování a nácvik střelby. V dolní části je sídlo údržby a skladovací prostory Správy účelových zařízení.

Do města se na začátku léta vypravili také fotbaloví komisaři, aby posoudili, zda hřiště v rámci stadionu Frýdecká může i nadále sloužit pro pořádání zápasů.

„Atest hřiště je nutno provést každé dva roky, bez atestu by nemohla proběhnout žádná mistrovská utkání FK Český Těšín. Součástí je kontrola všech částí hřiště, včetně nutných oprav,“ vysvětluje fotbalový trenér a předseda sportovní komise města Karel Kula s tím, že fotbalové hřiště je využíváno během sezony denně sportovci různých kategorií a zápasy se zde konají pravidelně. „Dopadli jsme na jedničku, komise neměla co vytknout,“ doplňuje jej Huczala.

Opravovalo se i na městském koupališti, kde v minulých letech proběhla obměna automatiky chemického hospodářství, ovšem ta nezahrnovala rekonstrukci chloračů, tj. zařízení k přesnému dávkování chloru. Tato investice zajistí bezproblémové dávkování a tím stále konstantní kvalitu vody v obou bazénech.

Vzhledem k časovému posunu rekonstrukce chladicího zařízení na zimním stadionu byla provedena revize celého zařízení a proběhly nutné opravy staré stroje.

(DH)

Oddíl Judo hledá nové talenty

Úctyhodný počet medailí – celkem 356 – přivezli členové oddílu Judo Český Těšín za uplynulý školní rok z celkem 55 závodů doma i v zahraničí.

Také vybojovali několik pohárů za umístění družstev, dále 4 medaile z krajského přeboru a dvě medaile z Přeboru ČR (stříbro Jan Kuric a bronz Jana Kolondrová) – oba byli nominováni do širšího regionálního výběru žactva Moravskoslezského kraje.

Náš oddíl organizuje společné akce a tréninky s polskými kolegy, dále prázdniny u Baltu, společně s KS Judo Cieszyn připravuje mezinárodní turnaj v judu s názvem OLZA CUP a další akce.

Chcete-li se naučit pádovým technikám, gymnastice, chvatům (judo je organizací UNESCO doporučeno jako nejvhodnější sport pro děti a mládež), navštivte nás. Pohlaví a věk u nás není omezením.

Sledujte rovněž naše internetové stránky (www.judoceskytesin.cz) a také FBC stránky (JUDO Český Těšín). Sídli-me na ul. Lípová 1128 (areál VOP GROUP s. r. o.) a začínáme opět už v září. Těšíme se na Vás!

(LW)

KRÁTCE

Svět nekončí za vrátky

S ukončením projektu „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“, který byl realizován pod záštitou Ministerstva školství ČR a podpořen Českou obcí sokolskou nám pomohly studentky Gymnázia Ostrava-Zábřeh. Celoroční aktivita pro děti MŠ Mosty byla zaměřena na sportovní všestrannost. Cílem bylo u dětí vzbudit zájem o aktivní sportování, vést k týmové spolupráci a rozvoji pohybové gramotnosti. Děti měly radost z plnění jednotlivých úkolů, získání medailí a diplomů. Sportu zdar!

Ingrid Krejčí, MŠ Mosty

Podzimní úklid proběhne 21. září

Kdo se nemohl zapojit do jarní akce Uklidme svět, uklidme Česko, má druhou možnost na podzim. Celostátní termín úklidu je v sobotu 21. září 2019. Město Český Těšín jej podpoří stejným způsobem jako na jaře. Podrobnější informace o podpoře pro organizátory najdete v letošních Těšínských listech, ročník XIII, číslo 3 na straně 13, které jsou ke stažení na webu www.tesin.cz. Další informace zveřejníme na webu a facebooku města. Své tipy na místa, které je potřeba uklidit, posílejte na e-mail: uklizime@tesin.cz. Děkujeme, že se s námi zapojíte.

Magdaléna Miturová stříbrná na MČR žen v šachu

Koncem června proběhlo v Praze mistrovství České republiky žen v šachu pořádané od roku 1940 jako uzavřený turnaj pro 10 nejlepších hráček, který určuje nejlepšího hráče šachu v Česku. Druhou nejlepší hráčkou republiky se letos stala českotěšínská Magda Miturová.

Účast na mistrovství byla velmi kvalitní, přijely téměř všechny TOP hráčky z aktuálního českého žebříčku a mezi nimi i reprezentantka TJ Slavoje Český Těšín, mezinárodní mistryně Magda Miturová. Po nesmírně bojovném výkonu Magda

získala stříbrnou medaili, když ještě dvě kola před koncem vedla, ale v závěrečných dvou kolech jí již chyběly síly, jelikož většina jejích partií se rozhodovala v dlouhých náročných koncovkách. Po třetím místě na MČR v roce 2012, je letošní druhé místo Magdy jejím nejlepším sportovním výsledkem.

Mistryni České republiky se stala velmi silně Karolína Olšarová, třetí skončila mezinárodní mistryně Kristýna Petrová.

(VM)

FOTO / ARCHÍV TJ SLAVOJ

Magda Miturová získala v roce 2011 titul Zasloužilý občan města Český Těšín za reprezentaci města na mezinárodním a tuzemském sportovním poli. Za mimořádné sportovní úspěchy získal toto ocenění celý šachový oddíl v roce 2018.

HC Vlci Český Těšín ovládli ledovou klapku

Videoklip, který vznikl v rámci prvního ročníku Turnaje bratří Vincourů, získal ocenění Ledová klapka pro amatérská videa. Jako odměnu získá českotěšínský klub stejnojmennou trofej a finanční poukaz. Ocenění si oddíl převzal v rámci Zlaté hokejky.

„Stejně jako vloni jsem osobně upřednostnil emoce, sounáležitost s klubem, kterou má ve mne video vyvolat, samotná myšlenka a samozřejmě její finální ztvárnění. V tomto směru mne kromě výše uvedených videí oslovila tvorba chomutovských Pirátů, Vsetína, brněnské Komety, budějovického Motoru, Rytířů z Kladna či Vlků z Českého Těšína nebo Sparty,“ hodnotil jeden z porotců Petr Nitsche z BPA sport marketing.

Jsem rád, že video z malého klubu dokáže konkurovat klubům, které mají techniku na mnohem lepší úrovni. Tady je jistě na místě, abych poděkoval autorovi videa Petrovi Andráškoví, se kterým dlouhodobě spolupracujeme.

V neposlední řadě bych rád poděkoval všem sponzorům, bez kterých by turnaj, a tedy ani žádné video nevzniklo. Jedná se o město Český Těšín, Moravskoslezský kraj, Správu účelových zařízení Český Těšín a společnost Firemky, která pro děti během turnaje připravila mnoho doprovodných aktivit.

Tomáš Wardas,

předseda oddílu HC Vlci Český Těšín

Těšínská osmička podpořila Lydiei

Již potřetí v řadě patřila trasa mezi třínečkou Nemocnicí Podlesí a českotěšínským parkem Adama Sikory běžcům za dobrou věc v rámci charitativního běhu NADACE AGEL – Těšínská osmička. Výtěžek ze startovného ve výši 50 tisíc korun putoval na podporu českotěšínského střediska Lydiei pro děti a dospělé se zdravotními postiženími.

„Když jsme před třemi léty uvedli společně se zástupci NADACE AGEL do života tuto sportovně-charitativní akci, netušili jsme, že bude mít takový úspěch a že si tuto akci vezmou za svou nejen občané Českého Těšína, ale dalších obcí v regionu. Podpora sociálních služeb

a snaha ulehčit úděl těžce nemocných, postižených a jejich rodinných příslušníků má v našich myslích a srdcích důležité místo. Děkuji Nadaci Agel za podporu, můj obdiv a poděkování patří běžcům i podporovatelům této akce,“ uvedl během předávání cen místostarosta Vít Slovák.

Kromě samotného běžeckého závodu nechyběl v cíli ani bohatý doprovodný program pro dospělé i děti. Charitativní závod v letošním roce si nenechal ujít třeba juniorský mistr Evropy v moderním pětiboji Marek Grycz, hokejista HC Oceláři Třinec nebo paralympijský reprezentant Ivo Koblasa.

(RED)

V tomto běhu nejsou poražení. Běže podpořilo i vedení města: starostka Gabriela Hřebáčková a místostarosta Vít Slovák.

FOTO / TOMÁŠ ŽELÁZKO

Naši borci na mistrovství světa

Přes 400 nejlepších závodníků z celého světa se sjelo do Budapešti, aby změřilo své síly v rámci mistrovství světa v crossmintonu.

Naši českotěšínské borci Jan Swieniec, Jan Rodák, Iveta Heczková, Lucie Bury, Natálie Mazurová a Viktorie Bury bojovali za Českou republiku a také za českotěšínský klub MaKaKo. Naši hráči si změřili síly se soupeři ze tří světových kontinentů, získali mnoho

zkušeností, inspiraci a motivaci. Se ctí reprezentovali svou vlast, svůj klub, své město a mohou být na sebe pyšní.

Rád bych tímto vyzdvihl výkon Viktorie Bury a její postup do čtvrtfinále v kategorii U12, kde vybojovala celkové páté místo. Také dlužno dodat, že Iveta Heczková v kategorii U50 uniklo medailové umístění jen o vlasek.

Pavel Mašek

Florbalový klub Český Těšín přijímá šikovné kluky a holky:

Mladší příprava od 5 let • Příprava 2011 až 2012

Elévi 2009 až 2010 • Mladší žáci 2007 až 2008

Starší žáci 2005 až 2006 • Dorost 2003 až 2004.

Kontakt: 731 494 690, www.florbaltesin.cz, florbaltesin@gmail.com

KROUŽEK GYMNASTIKY V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

Program: základní gymnastické posilování, kotouly, stoje, přemety, cvičení na gymnastických náradích

Kde: tělocvična Obchodní akademie Český Těšín

Kdy: od září 2019

Jak často: pondělí a středa 15:00 - 16:15 hod. (skupina 1)
16:30 - 17:45 hod. (skupina 2)

Věk dětí 6 - 8 let.

Cena: 2 500 Kč osoba/pololetí - 2x týdně

Důležité: omezená kapacita - 20 osob

Trenéři: TJ Třinec oddíl gymnastiky - p. Miroslav Kunkela, Drahuše Káňová

Organizátor:

Mgr. Ivan Makaj, tel: 608 984 750

Informace a přihlášky:

Alena Pavlíková: alena.pavlikova@email.cz

ROKD

STAŇ SE HORNÍKEM!

Ziskej:

- NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK VE VÝŠI AŽ 60 TISÍC KORUN.
- PO JEDNOM ROCE SI V RUBÁNÍ A PŘÍPRAVÁCH MŮŽEŠ VYDĚLAT AŽ 43 TISÍC KORUN MĚSÍČNĚ.
(5. kvalifikační třída – činnost rubání a přípravy).
- V DALŠÍM ROCE SE TVOJE MĚSÍČNÍ MZDA MŮŽE ZVÝŠIT AŽ NA 48 TISÍC KORUN!

Nabízíme:

- Přídavky na dovolenou a Vánoce.
- Šest týdnů dovolené.
- Penzijní připojištění až do výše 9 600 Kč ročně.
- Svačiny a pitný režim zdarma.
- Dva dny pracovního volna navíc.
- Příspěvek na dětské rekreace.
- Příspěvek na stravování.
- Rehabilitační péči.
- Úhradu nákladů za vstupní lékařskou prohlídku.
- Řadu dalších benefitů.

DÁLE HLEDÁME S NÁBOROVÝM PŘÍSPĚVKEM 40 TISÍC KORUN:
DŮLNÍ ELEKTRIKÁŘE A DŮLNÍ ZÁMEČNÍKY

Podrobné informace získáte:

osobně

třída Osvobození 1721/9, Karviná

telefonicky

+420 725 756 830

na webu

www.pracevokd.cz

mojeplazma

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:

WWW.MOJEPLAZMA.CZ

DAROVAT KREVŇÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich spotřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?

Každý dárce prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáží viry, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnou nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 600 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k WiFi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

POBOČKA ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

POBOČKA OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požívá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

ČESKÝ TĚŠÍN
BURČÁKOBRAŇ
8. 9. 2019
PARK A. SIKORY
ČESKÝ TĚŠÍN

BOHATÉ OBČERSTVENÍ, BURČÁK A VÍNA
 z vinařství bratrů Stávkových z jižní Moravy

PROGRAM:
 15:00 BAJKA – loutkové představení pro děti
 15:30 Mažoretky Kateřiny Kubičkové
 ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE PRO VŠECHNY:
 - SADOVANKA – dechová kapela
 - LÁCARANKA – krojovaná kapela z Hanáckého Slovácka
 19:00 OLGA LOUNOVÁ S KAPELOU
AKTIVITY PRO DĚTI:
 - Nafukovací atrakce společnosti Aquazorbing.CZ
 Změna programu vyhrazena!
 Pořádá město Český Těšín

Program Čítárny a kavárny AVION – září 2019

Pátek 6. 9. v 17 hodin

Vernisáž ANDRZEJ BUCHANIEC – EXLIBRIS

Jeho práce se nacházejí v soukromých a veřejných knihovnách. Akce je financována městem Český Těšín. Výstava potrvá do 17. 10. Pořádá Spolek Půda, Muzeum tisku v Cieszyňě a Městská knihovna CT.

Pondělí 9. 9. v 17 hodin

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB – PL

Budeme diskutovat hned o dvou knihách: „Paní Bovaryové“ Flauberta a „Červený a černý“ Stendhala.

Vstup zdarma

Čtvrtek 12. 9. v 17 hodin

LITERÁRNÍ SALON – MILOŠ URBAN

Setkání s prozaikem Milošem Urbanem, který získal Magnesiu Literu za prózu. Akce v rámci projektu Spisovatelé do knihoven. Pořádá Městská knihovna CT.

Vstup zdarma

Čtvrtek 19. 9. v 17 hodin

POČÁTEK DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY V HORNÍM SLEZSKU / NA TĚŠÍNSKU

Přednáší prof. Ryszard Kaczmarek, Slezská univerzita v Katovicích. Pořádá Klub Muzea Těšínska a Městská knihovna CT.

Vstup zdarma

Pátek 20. 9. v 16 hodin

„Z KARPENTNÉ DO SVĚTA – STANISŁAW HADYNA“

Večer věnovaný zakladateli souboru písně a tance „Śląsk“. Vypráví prof. Daniel Kadłubiec a Karol Suszka. Soubor Ta Grupa přednese několik skladeb Stanisława Hadyny. Pořádá MK PZKO Český Těšín a Městská knihovna CT.

Vstup zdarma

Úterý 24. 9. v 17 hodin

UDÁLOSTI LISTOPADU 1989 NA OSTRAVSKU

Přednáší prof. Nina Pavelčíková, Ostravská univerzita. Pořádá Klub Muzea Těšínska a Městská knihovna CT.

Vstup zdarma

Rezervujte si, prosím, místa. Změna programu vyhrazena.
www.noiva-tesin.cz • tel.: 00 420 558 711 961

!přijmeme kolegu/kolegyni na zkrácený úvazek!

LED žárovky a svítidla
vypínače a zásuvky
hromosvody
kabely
 nakoupíte v prodejně
promor
 s.r.o.

ulice **Na Horkách 2019** (směr sběrný dvůr)
Český Těšín

tel.: **737 238 054**, e-mail: **obchod@promor.eu**

olza.dent.
 zubní ordinace

PROFESIONÁLNÍ ČIŠTĚNÍ ZUBŮ

Pískování AIR-FLOW
 ultrazvuk • depurace

www.olza.dent.cz

Tel. 775 570 005
 I pro neregistrované pacienty.

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
 Kancelář: Hrabínská 1951/50c, Český Těšín
 e-mail: emtest@emtest.eu

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku
 Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín,
 IČO 00297437 | Redaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slováček,
 Bc. Tomáš Pavelek

Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce e-mail: czernekova@tesin.cz

Sazba a tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků.

Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamacce roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Cyrlometodějské slavnosti se vydařily

